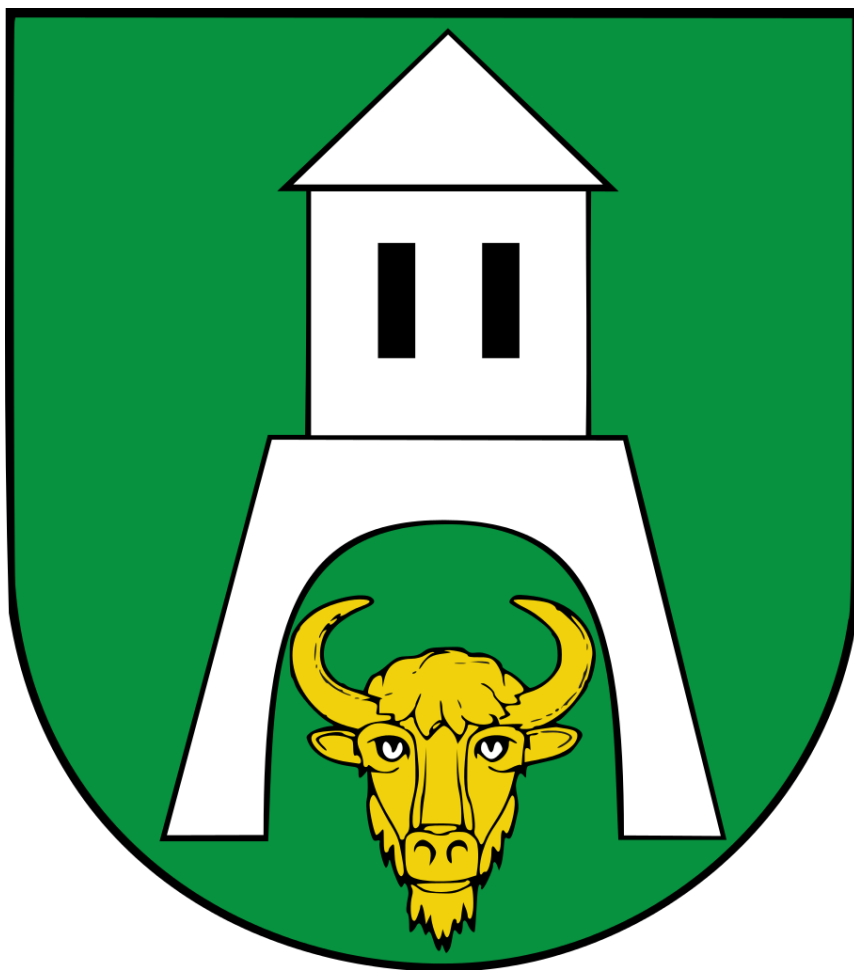

RAPORT O STANIE GMINY

Białowieża 2024 rok

1. Ogólna charakterystyka

Gmina Białowieża położona jest we wschodniej części województwa podlaskiego, w powiecie hajnowskim, w odległości 80 km od stolicy województwa Białegostoku. Jest jedną z 9 gmin powiatu hajnowskiego. Od wschodu granica gminy wyznaczona jest przez granicę państwową polsko-białoruską. Na północy graniczy z gminą Narewka, od zachodu z gminą Hajnówka. Ogólna powierzchnia gminy w granicach administracyjnych wynosi 203,2 km², co stanowi 1,0% powierzchni województwa podlaskiego i 12,5% powiatu hajnowskiego. Ponad 87,7% obszaru gminy stanowią tereny leśne i zielone wchodzące w skład Puszczy Białowieskiej.

Liczba miejscowości: 10, w tym Białowieża, Budy, Teremiski, Pogorzelce – wsie, Czerlonka, Grudki, Dziedzinka – osada, Zwierzyniec, Przewłoka, Podcerkwy – osada leśna

Liczba sołectw: 8

Lp.	Sołectwo	Sołtys
1.	Budy	Jolanta Niemcunowicz
2.	Czerlonka	Anna Borowska-Berend
3.	Grudki	Jan Micun
4.	Podolany	Urszula Podlaszczyk
5.	Pogorzelce	Adam Bochiński
6.	Stoczek	Michał Bajko
7.	Teremiski	Tamara Artemiuk
8.	Zastawa	Piotr Buszko

2. Drogi gminne.

Drogi gminne w rozumieniu ustawy o drogach publicznych to takie, które w drodze uchwały Rady Gminy Białowieża zostały zakwalifikowane do kategorii dróg gminnych. Gmina Białowieża w bezpośrednim zarządzie ma **19,342** km dróg gminnych.

Kla sa dro g	Suma długości i powierzchni				Suma długości i powierzchni według rodzaju nawierzchni																Suma powierzchni poboczny utwardzo- nych, zatok autobu- sowych itp.	Suma powierzchni chodników i ścieżek rowero- wych	Liczba i długość obiektów mostowych, tuneli i promów w osi drogi	
	Długość		Powierzchnia		twarda										gruntowa									
	ogółem	w tym: dwu- i wielo- jezdn iowe	ogółem	w tym : dwu- i wiel o- jezd nio we	w tym:										ogółem	w tym:								
					ulepszona					nieulepszona						wzmocnio na żwirem, żużlem itp..	naturalna (z gruntu rodzimego)							
					bitumiczna		betonowa		kostka		brukowco wa		tłuczniowa											
	km	km	tys.m²	tys. m²	km	tys.m²	km	tys. m²	km	tys.m²	km	tys. m²	km	tys. m²	km	tys.m²	km	tys.m²	km	tys.m²				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
A	0.000		0.000												0	0.000								
S	0.000		0.000												0	0.000								
GP	0.000		0.000												0	0.000								
G	0.000		0.000												0	0.000								
Z	0.000		0.000												0	0.000								
L	5.431		30.463		3.633	20.572	0	0	1.798	9.891	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	214	7429	1	26.0
D	13.911		52.826		2.519	11.3	0	0	5.108	22.815	0	0	0	0	6.284	18.712	3.409	12.064	2.875	6.648	436	4176	1	22.0
RAZ EM:	19.342		83.289		6.152	31.872	0	0	6.906	32.706	0	0	0	0	6.284	18.712	3.409	12.064	2.875	6.648	650	11605	2	48.0

Zestawienie dróg gminnych wg. wytycznych GDDKiA .

Zarządca dróg: Wójt Gminy Białowieża

WYKAZ DRÓG GMINNYCH

Lp.	Numer drogi	Nazwa drogi	Opis przebiegu drogi o nadanym numerze		Długość odcinka [km]	Numeracja wewnętrzna	Klasa techniczna
			Początek odcinka drogi	Koniec odcinka drogi			
1	108621 B	ul. Browaska	# DP 1649 B	# DG G108654	0,840	G108621	L
2	108622 B	ul. Centura	# DG G108623.1	# DG G108625	0,415	G108622	D
3	108623 B	ul. Leśna	# DP 1649 B	dz. ew. nr 413/8	0,325	G108623.1	L
4	108623 B	ul. Leśna	# DP 1649 B	# DG G108623.1	0,026	G108623.2	L
5	108624 B	ul. Łowiecka	# DW 689	dz. ew. nr 289	0,255	G108624	D
6	108625 B	ul. Meleszkowska	# DG G108621	# DG G108637	0,492	G108625	L
7	108626 B	ul. Mostowa	# DP 1649 B	# DP 1649 B	1,062	G108626	L
8	108627 B	ul. Nowa	# DP 1649 B	dz. ew. nr 234	0,562	G108627.1	D
9	108627 B	ul. Nowa	# DP 1651 B	# DG G108627.1	0,238	G108627.2	D
10	108628 B	ul. Ogrodowa	# DG G108626	dz. ew. nr 800	0,250	G108628	D
11	108629 B	ul. Polna	# DP 1649 B	dz. ew. nr 591	0,452	G108629	D
12	108630 B	ul. Południowa	# DP 1649 B	dz. ew. nr 424	0,420	G108630	D
13	108631 B	ul. Paczoskiego	# DP 1651 B	# DG G108646	1,746	G108631	D
14	108632 B	ul. Podolany Pierwsze	# DP 1649 B	dz. ew. nr 75/1	0,255	G108632	D

15	108633 B	ul. Podolany Drugie	# DP 1650 B	dz. ew. nr 354/46	0,335	G108633.1	D
16	108633 B	ul. Podolany Drugie	# DP 1650 B	dz. ew. nr 256/1	0,420	G108633.2	D
17	108634 B	ul. Podleśna	# DG G108623.1	dz. ew. nr 1306	0,104	G108634	D
18	108635 B	ul. Sportowa	# DP 1649 B	# DG G108631	0,700	G108635	L
19	108636 B	ul. Tropinka	# DG G108635	dz. ew. nr 1059	1,104	G108636	L
20	108637 B	ul. Wojciechówka	# DG G108621	# DG G108623.1	0,882	G108637	L
21	108638 B	ul. Zaułek Osoczników	# DP 1649 B	# DG G108636	0,162	G108638	D
22	108639 B	ul. Zaułek Bartników	# DP 1649 B	# DG G108644	0,430	G108639	D
23	108640 B	ul. Zaułek Rudników	# DP 1649 B	# DG G108636	0,174	G108640	D
24	108641 B	ul. Puszczańska	# DG G108636	# DG G108646	0,606	G108641	D
25	108642 B	Droga do cmentarza	# DG G108635	dz. ew. nr 998	0,148	G108642	D
26	108644 B	ul. Kamienne Bagno	# DG G108621	# DG G108641	1,560	G108644	D
27	108645 B	ul. Brzozowa	# DG G108621	# DG G108625	0,530	G108645	D
28	108646 B	ul. Żubrowa	# DG G108631	dz. ew. nr 128/1	0,588	G108646	D
29	108647 B	ul. Jesionowa	# DP 1649 B	dz. ew. nr 656	0,172	G108647	D
30	108648 B	ul. Żurawia	# DG G108633.2	dz. ew. nr 358	0,415	G108648	D
31	108649 B	ul. gen. bryg. pilota Michała Polecha	# DP 1651 B	# DG G108627.1	0,162	G108649	D
32	108650 B	ul. Cegielniana	# DP 1649 B	dz. ew. nr 474	0,300	G108650	D
33	108651 B	ul. Dębowa	# DP 1649 B	# DG G108633.2	0,326	G108651	D

34	108652 B	ul. Rzeczna	# DP 1649 B	# DG G108626	0,830	G108652	D
35	108653 B	ul. Sarnia	# DG G108635	# DG G108641	0,310	G108653	D
36	108654 B	ul. Simony Kossak	# DG G108621	dz. ew. nr 410	0,602	G108654	D
37	108655 B	ul. Wilcza	# DW 689	# DG G108656	0,126	G108655	D
38	108656 B	ul. Rysia	dz. ew. nr 234	dz. ew. nr 252	0,470	G108656	D
39	-	ul. Łąkowa	# DP 1649 B	dz. ew. nr 586	0,440	G000001.1	D
40	-	ul. Łąkowa	# DG G000001.1	dz. ew. nr 1274	0,108	G000001.2	D
		Suma:			19,342		

3. Demografia według stanu na 31 grudnia 2024.

Tabela. Liczba mieszkańców (stałych i czasowych) gminy Białowieża z podziałem na miejscowości.

Lp	Miejscowość	Pobyt stały	Pobyt czasowy
1.	Białowieża	1486	266
2.	Budy	55	0
3.	Czerlonka	70	0
4.	Grudki	153	4
5.	Podcerkwy	2	0
6.	Pogorzelce	48	3

7.	Teremiski	69	2
8.	Zwierzyniec	4	0
		1887	275

Urodzenia

W roku 2024 w gminie Białowieża urodziły się 3 osoby (w tym 3 mężczyzn i 0 kobiet). Dane zarejestrowane przez wszystkie USC.

Małżeństwa

W roku 2024 w Gminie Białowieża zawarto 14 małżeństw (w tym 4 przez mieszkańców Białowieży). Dane zarejestrowane przez USC Białowieża.

Zgony

W roku 2024 zmarło w Gminie Białowieża 36 osób (w tym 18 mężczyzn i 18 kobiet). Dane zarejestrowane przez wszystkie USC.

4. Realizacja uchwał

W roku 2024 Rada Gminy podjęła 63 uchwały .

5. Gmina Białowieża współpracuje i jest członkiem następujących stowarzyszeń i związków:

- Lokalna Organizacja Turystyczna „Region Puszczy Białowieskiej”
- Podlaska Regionalna Organizacja Turystyczna
- Związek Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego
- Związek Gmin Regionu Puszczy Białowieskiej
- Stowarzyszenie Euroregion Puszczy Białowieskiej

- Stowarzyszenie Samorządów Polskich Współdziałających z Parkami Narodowymi
- Lokalna Grupa Działania Puszcza Białowieska

Podstawą przystąpienia do w/w stowarzyszeń w każdym przypadku była uchwała Rady Gminy poprzedzona informacją dotyczącą działalności poszczególnych stowarzyszeń. Przystąpienie do stowarzyszeń nakłada na nas obowiązek uiszczania składek członkowskich. We wszystkich przypadkach wysokość składki uzależniona jest od ilości mieszkańców.

6. Informacje finansowe

Dochody - Dochody ogółem

31 187 692,69 zł
wykonane w 2024 r.

+9,08%
do roku 2023

Dochody ogółem na mieszkańca

15 969,12 zł
wykonane w 2024 r.

+14,39%
do roku 2023

Dochody bieżące na mieszkańca

7 899,66 zł

Wartość wskazuje na poziom transferów bieżących do budżetu.

Dochody majątkowe na mieszkańca

8 069,47 zł

Wartość wskazuje na skuteczność działań w zakresie pozyskiwania dodatkowych środków na inwestycje.

Dochody własne na mieszkańca

4 444,57 zł

Wartość wskazuje na poziom samodzielności finansowej jednostki i poziom elastyczności budżetu.

Dochody unijne na mieszkańca

104,92 zł

Wartość wskazuje na aktywność jednostki w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych.

Najważniejszym źródłem dochodów GMINA BIAŁOWIEŻA w 2024 roku były środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych. Wpływy w kwocie 14 685 533,07 zł stanowiły 47,09% wszystkich dochodów Gminy. Pięć najistotniejszych pozycji po stronie dochodowej budżetu Gminy składa się łącznie na 77,35% wszystkich wpływów. Najważniejszym źródłem dochodów własnych GMINA BIAŁOWIEŻA w 2024 roku były wpływy z podatku od nieruchomości, które wyniosły 2 769 027,76 zł i generowały 8,88% wpływów

do budżetu. Istotnymi źródłami dochodów własnych gminy były również wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych, wpływy z podatku leśnego oraz wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw, wykonane odpowiednio w wysokości 1 950 450,00 zł, 889 744,50 zł i 609 583,82 zł.

Wykres 1: 10 głównych źródeł dochodów GMINA BIAŁOWIEŻA w 2024 roku

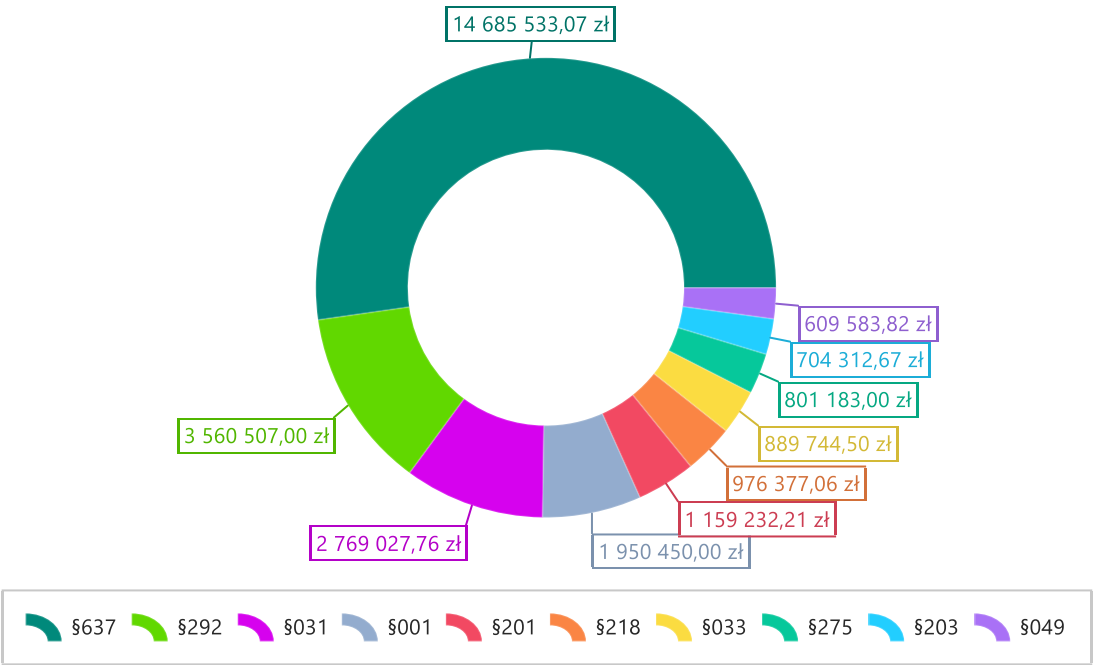

Tabela 1: Dochody GMINA BIAŁOWIEŻA w 2024

Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
637	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	14 685 533,07
292	Subwencje ogólne z budżetu państwa	3 560 507,00

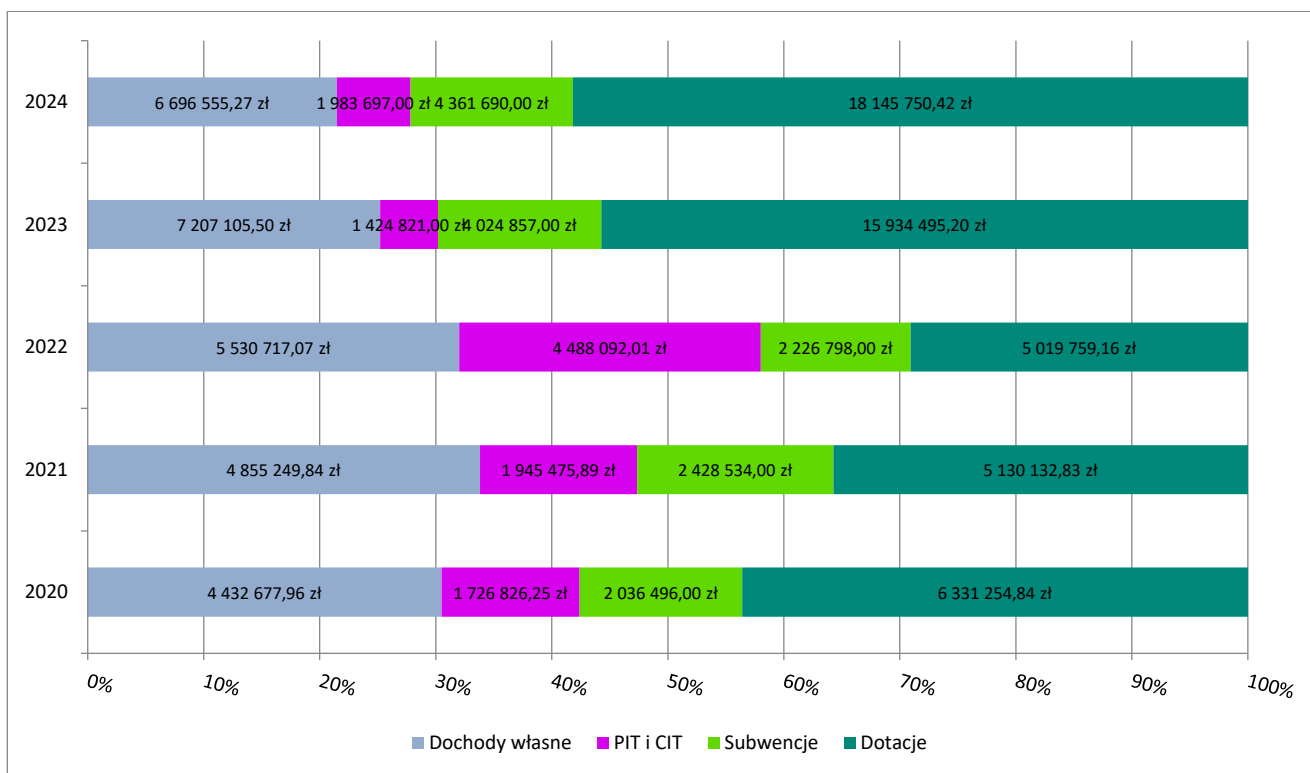
Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
031	Wpływy z podatku od nieruchomości	2 769 027,76
001	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	1 950 450,00
201	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	1 159 232,21
218	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	976 377,06
033	Wpływy z podatku leśnego	889 744,50
275	Środki na uzupełnienie dochodów gmin	801 183,00
203	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	704 312,67
049	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	609 583,82
630	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	607 904,65
075	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	295 836,00
217	Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	233 172,00
044	Wpływy z opłaty miejscowej	186 804,63
077	Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	171 700,00
625	Dotacja celowa w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	147 946,33

Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
048	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	142 338,04
032	Wpływy z podatku rolnego	133 078,40
050	Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych	131 774,04
629	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	125 000,00
268	Rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych	112 297,00
097	Wpływy z różnych dochodów	110 525,55
083	Wpływy z usług	110 229,64
036	Wpływy z podatku od spadków i darowizn	68 716,57
067	Wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego	55 551,16
069	Wpływy z różnych opłat	53 940,71
246	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	52 322,98
205	Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	52 053,67
055	Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości	36 040,73
092	Wpływy z pozostałych odsetek	34 170,67
002	Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych	33 247,00
027	Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	28 641,72
091	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	28 188,61
095	Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	21 640,05
076	Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	19 481,64
084	Wpływy ze sprzedaży wyrobów	16 910,60

Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
066	Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego	12 777,56
062	Wpływy z opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne, w tym opłaty za częstotliwości	11 135,08
041	Wpływy z opłaty skarbowej	8 975,00
058	Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	6 797,00
064	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	5 792,00
271	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących	5 000,00
200	Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w paragrafie 205	4 911,77
270	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	4 853,04
035	Wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej	2 960,22
236	Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	2 429,32
034	Wpływy z podatku od środków transportowych	2 411,00
087	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	2 100,00
094	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	1 051,60
057	Wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych	1 000,00
210	Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy	35,62

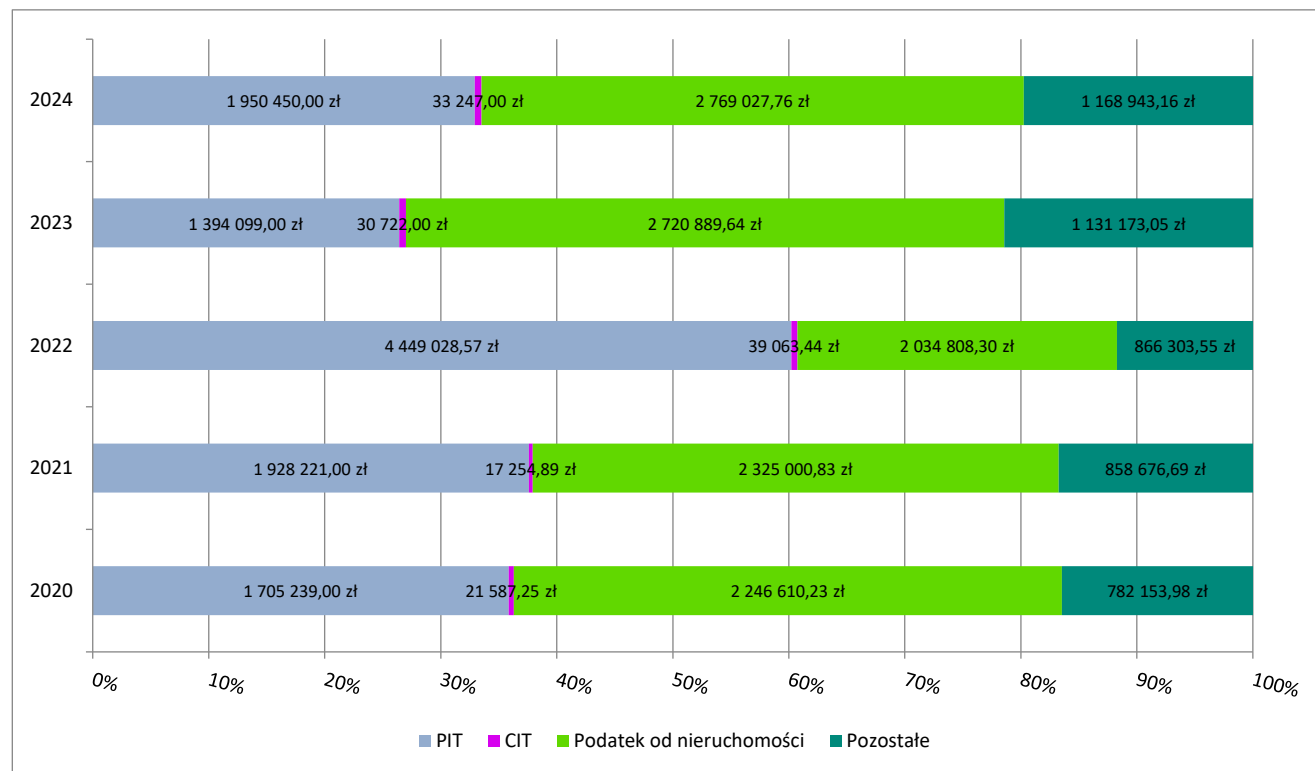
Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
206	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci	0,00
	Razem	31 187 692,69

Wykres 2: Dochody GMINA BIAŁOWIEŻA wg kategorii w 2024 roku w porównaniu do lat 2020-2023

*z uwagi na pośredni charakter w ramach zestawienia z dochodów własnych wydzielono PIT i CIT

Wykres 3: Dochody podatkowe GMINA BIAŁOWIEŻA wg kategorii w 2024 roku w porównaniu do lat 2020-2023

Łączny koszt skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w 2024 roku: 406 496,72 zł.

Łączny koszt udzielenia ulg i zwolnień podatkowych w 2024 roku: 0,00 zł.

Udział dotacji inwestycyjnych w dochodach ogółem

49,91%

-1,98 pp. do roku 2023

W strukturze dochodów budżetowych GMINA BIAŁOWIEŻA w 2024 roku znalazły się dotacje inwestycyjne. Wartość wykonanych dotacji w 2024 roku wyniosła 15 566 384,05 zł, z czego 147 946,33 zł było środkami pochodzącymi z budżetu środków europejskich.

Wydatki

Wydatki ogółem

31 930 674,96 zł
wykonane w 2024 r.

+5,25%
do roku 2023

Wydatki ogółem na mieszkańca

16 349,55 zł
wykonane w 2024 r.

+10,37%
do roku 2023

Wydatki bieżące na mieszkańca

7 807,28 zł

Wartość wskazuje na poziom środków, jaki przeznaczano na realizację zadań bieżących jednostki.

Wydatki majątkowe na mieszkańca

8 542,27 zł

Wartość wskazuje na poziom nakładów na realizację inwestycji oraz przyjęte priorytety w zakresie realizacji zadań własnych.

Wydatki zrealizowane z dofinansowaniem

14 722 781,36 zł

Wartość wydatków zrealizowanych z udziałem środków zagranicznych i z RFPŁ oraz RFIL. Świadczy o aktywności JST w zakresie pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania.

W 2024 roku Gmina Białowieża najwięcej środków przeznaczyła na realizację zadań z zakresu transportu i łączności. Wykonano je na poziomie 15 919 616,18 zł, co stanowiło 49,86% wydatków Gminy. Znaczący udział w strukturze odegrały wydatki zrealizowane w ramach oświaty i wychowania. Na realizację zadań z tego zakresu wydatkowano łącznie 4 614 429,07 zł, co stanowiło 14,45% wydatków Gminy. Wydatki z zakresu administracji publicznej zrealizowano na poziomie 3 727 493,96 zł, co stanowiło 11,67% wydatków Gminy. Wydatki z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska wykonano w wysokości 1 634 451,16 zł, co stanowiło 5,12% wydatków Gminy, natomiast w ramach pomocy społecznej wydatkowano 1 563 808,41 zł, co stanowiło 4,90% wydatków Gminy.

Należy zauważyć, że Gmina Białowieża zrealizowała wydatki bieżące na oświatę w wysokości 4 614 429,07 zł. Natomiast subwencję oświatową otrzymała na poziomie 2 091 672,00 zł. Oznacza to, że pokrycie wydatków oświatowych subwencją oświatową stanowiło 45,33%.

Warto zwrócić uwagę, że Gmina Białowieża zrealizowała inwestycje na kwotę 16 683 062,47 zł. Zestawiając to z otrzymanymi dotacjami w wysokości 15 566 384,05 zł, należy wskazać, że pokrycie inwestycji dotacjami wyniosło 93,31%.

Szczegóły dotyczące wydatków GMINA BIAŁOWIEŻA przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2: Wydatki GMINA BIAŁOWIEŻA w 2024 roku

Dział	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
600	Transport i łączność	15 919 616,18
801	Oświata i wychowanie	4 614 429,07
750	Administracja publiczna	3 727 493,96
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 634 451,16
852	Pomoc społeczna	1 563 808,41
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 478 001,32
010	Rolnictwo i łowiectwo	1 026 149,61
855	Rodzina	950 785,32
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	346 720,06
851	Ochrona zdrowia	200 605,58
757	Obsługa długu publicznego	120 869,88
700	Gospodarka mieszkaniowa	119 852,91
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	87 530,83
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	49 498,56
630	Turystyka	48 560,00
720	Informatyka	21 665,69
710	Działalność usługowa	19 114,26
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1 277,06
926	Kultura fizyczna	245,10
758	Różne rozliczenia	0,00
	Razem	31 930 674,96

Zadłużenie

Zadłużenie GMINA BIAŁOWIEŻA

6 990 460,00 zł
na koniec 2024 r.

+247,66%
do roku 2023

Zadłużenie na mieszkańca

3 579,34 zł
na koniec 2024 r.

+264,57%
do roku 2023

Wynik budżetu ogółem

-742 982,27 zł

Określa nominalną różnicę pomiędzy wysokością uzyskanych dochodów i zrealizowanych wydatków.

Wynik budżetu bieżącego

180 414,51 zł

Wartość wskazuje na zdolność do realizacji inwestycji i spłaty zobowiązań bez pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Zadłużenie w stosunku do dochodów

22,41%

Wartość wskazuje na udział kwoty długu w dochodach budżetowych.

Koszt obsługi długu

120 869,88 zł

Wartość wydatków na zapłatę odsetek.

Kwota długu w 2024 wzrosła z poziomu 2 010 700,00 zł do poziomu 6 990 460,00 zł. Należy zauważyć, że wzrost zadłużenia jest zjawiskiem sektorowym. Na przestrzeni ostatniego roku zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego wzrosło o 13,10%, przy czym wzrost zadłużenia gmin wyniósł 13,84%. Wzrost zadłużenia jest bezpośrednio związany ze spadkiem wyniku operacyjnego, co zwiększa konieczność skorzystania ze środków zwrotnych m.in. na zapewnienie wkładu własnego do realizowanych inwestycji.

7. Informacja o stanie mienia komunalnego (stan na 31.12.2024 r.).

Sporządzenie informacji o stanie mienia komunalnego gminy nastąpiło w oparciu o ustawę z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (t.j Dz. U. z 2024 poz.1530)

Sporządzona informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Białowieża (stan na dzień 31.12.2024 r.) obejmuje dane o majątku Gminy Białowieża jaki odnotowano w okresie od dnia 01.01.2024r. do dnia 31.12.2024r.

Dane oparte zostały na faktycznych wielkościach wykazanych w sprawozdaniach finansowych i księgach rachunkowych.

W przedłożonej informacji zastosowano układ obejmujący:

- Dane o przysługujących Gminie Białowieża prawach własności,
- Dane dotyczące innych niż własność praw majątkowych,
- Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego, w stosunku do danych wykazanych w poprzedniej informacji o stanie mienia komunalnego
- Dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonania posiadania,
- Inne dane i informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia komunalne.

MIENIE ZEVIDENCJONOWANE W GMINIE BIAŁOWIEŻA WG. STANU 31.12.2024r.

Lp.	NAZWA	Wartość
1	Grunty	2 179 405,00
2	Budynki mieszkalne	340 800,16
3	Budynki niezamieszkałe	2 786 347,01
4	Obiekty inżynierii lądowej	705 520,67
5	Rurociągi, linie telekomunikacyjne	16 301 121,29
6	Wodociągi	4 651 590,06
7	Drogi	28 293 070,18

8	Kotły i maszyny informatyczne	1 745 369,85
9	Zespoły komputerowe	104 956,11
10	Maszyny i urządzenia pozostałe	69 886,97
11	Maszyny i urządzenia do robót drogowych:	50 838,16
12	Środki transportu:	2 256 824,72
	Samochód ratownictwa drogowego Peugeot 335	133 750,00
	Samochód Scania	940 047,04
	Ciągnik Pronar	85 650,10
	Ciągnik KIOTI	105 833,19
	Przyczepa do ciągnika T653	25 978,98
	Przyczepa rolnicza do ciągnika	2 852,92
	Czerpak do ciągnika	1 586,00
	Ładowacz z ramą	14 422,54
	Kosiarka bijakowa Kangu	21 586,50
	Ładowacz czołowy TUR 0822	1 730,00
	Pług	21 777,00
	Mieszarko betoniarka	1822,20
	Zagęszczarka	6 466,00
	Pług do ciągnik Kacper	9 272,00
	Przyczepa do ciągnika T654/2	16 525,49
	Kosiarka profesjonalna zero-skręt marki FERRIS ISX800	40 467,00
	Samochód osobowy Toyota Proace City	88 878,00
	Przyczepa lekka	
	Ciągnik rolniczy Deutz-fahr	11.581,50
	Autobus BUS-CENTER IVECO	338.371,50
		388.253,76

13	Pozostałe urządzenia tele i radiotechniczne	1 321 847,56
14	Urządzenia przeciwpożarowe	107 660,95
15	Pozostałe narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie gdzie indziej niesklasyfikowane Budowa otwartych stref aktywności	393 293,51
	OGÓŁEM NA DZIEŃ 31.12.2024 R	61 342 802,49

W 2024 r przyjęto na stan następujące środki trwałe na ogólną kwotę 17 393 022,06 zł :

1. Budowa bulwarów wraz z oświetleniem nad rzeką Narewka - 84.331,19 zł
2. Altana ogrodowa sołectwo Grudki - 11.438,45 zł
3. Huśtawka - sołectwo Czerlonka - 11.438,45 zł
4. Remont układu komunikacyjnego dróg gminnych w Białowieży – ul. Podolany Drugie, ul. Zaulek Osoczników, ul. Zaulek Bartników – II etap, ul. Leśna, ul. Centura (odcinek ok. 100 m) - 2 846 333,05 zł
5. Modernizacja stacji uzdatniania wody – rozbudowa hydroforni, budowa zbiorników retencyjnych - 968 748,20 zł
6. Remont dróg gminnych i powiatowych na terenie powiatu hajnowskiego zniszczonych w wyniku działań związanych z obroną granic Państwa; Drogi powiatowe: 1. Nr 1649B; odcinek od posesji Nr 210 do tablicy obszaru zabudowanego; 2. Nr 1649B; odcinek od skrzyżowania ul. Parkowa (ul. Graniczna) do ul. Stoczek (tablica D-42); 3. Nr 1650B; odcinek od DP 1649B - Podolany; 4. Nr 1651B; odcinek Czerlonka-DW689-ul. Zastawa Białowieża; drogi gminne: 5.Nr 108627B; ul. Nowa; odcinek od skrzyżowania z ul. Polecha, 6. Nr 108635B; ul. Sportowa - 12 149 187,83 zł
7. Budowa wiaty ogniskowej z podłożem, remont ogrodzenia, wyposażenie w elementy małej architektury terenu przy Klubie Kultury w Podolanach Drugich - 60 000,00 zł

8. Remont z przebudową drogi gminnej ul. Browskiej Nr 108621 w istniejącym pasie drogowym w Białowieży oraz oświetlenia ulicznego - 1 222 195,84 zł
9. Fotel relaksacyjny (wyposażenie budynku CAL) - 12 979,00 zł

Zdjęto ze stanu środków trwałych środki o ogólnej wartości 14 846 507,10 zł:

1. Samochód specjalny pożarniczy marki Mercedes-Benz/ATEGO - 524 300,00 – przekazano dla Gminy Raczeki
2. Nieruchomość gruntowa – nr 65 obręb Podolany, gmina Białowieża o powierzchni 0,0600 ha - 2 600,00 zł
3. Nieruchomość gruntowa – nr 1252, 1253/1 obręb Stoczek, gmina Białowieża o powierzchni 0,0600 ha – 3 202,00 zł
4. Budowa wiaty ogniskowej z podłożem, remont ogrodzenia, wyposażenie w elementy małej architektury terenu przy Klubie Kultury w Podolanach Drugich - 60 000,00 zł – przekazano dla BOK
5. Remont dróg gminnych i powiatowych na terenie powiatu hajnowskiego zniszczonych w wyniku działań związanych z obroną granic Państwa - 10 151 131,23 zł – przekazano dla Starostwa Powiatowego w Hajnówce
6. Remont i wyposażenie budynku Klubu Kultury we wsi Budy - 60 000,00 zł – przekazano dla BOK
7. Termomodernizacja budynku BOK - 4 036 750,87 zł – przekazano dla BOK
8. Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, nr 1002, obręb Białowieża, nr 787, obręb Białowieża – 8523,00 zł

CZĘŚĆ OPISOWA DOTYCZĄCA GRUNTÓW GMINNYCH

GRUNTY

Ogólna powierzchnia gruntów stanowiących własność Gminy Białowieża stanowi **107,1260 ha.**

12 nieruchomości oddanych jest w użytkowanie wieczyste o łącznej powierzchni **3,3504 ha.**

Wartość gruntów ustalona w trakcie inwentaryzacji na 31 grudnia 2021r. wynosi **2 179 405,00zł.**

Działki rolnicze są to w większości działki przekazane przez rolników na Skarb Państwa, które przeszły na własność Gminy w procesie komunalizacji, w dużej ilości są to działki dożywotniego użytkowania. Działki rolne stanowiące własność Gminy Białowieża w większości są wydzierżawione w celu użytkowania rolniczego.

Działkami budowlanymi określono zarówno te zabudowane budynkami, takimi jak: świetlice, remiza, oczyszczalnia ścieków, sklepy, działki niezabudowane położone na terenach nie objętych miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Budynki

W zasobach Gminy Białowieża znajdują się następujące budynki:

1. Budynki związane z administracją: budynek remizy, budynek garażu typu blaszak wraz z utwardzeniem terenu pod garażem o wartości 15.216,60 zł OSP w Białowieży (na działce nr geod. 975/3 obr. Białowieża).

Budynki mieszkalne

Lp.	Nr działki	Miejscowość/Obręb	Powierzchnia użytkowa (m ²)	Powierzchnia gruntu (m ²)	Wartość bud. mieszkalnego	Wartość bud. Gosp.	Wartość gruntu
1	1164/3	Białowieża, ul. Stoczek 53	89,0	1000	3 373,17	brak	1066
2	196/1	Białowieża, ul. Pałacowa 28/1	52,6	461	2 286,95	320	1351
3	271/3	Białowieża, ul. Krzyże 4 (współwłasność)	176,71	1572	15 261,78	brak	4608
4	436/10	Grudki 6/1	56,53	1878	22 100,00		
5	436/11	Grudki 8/6	28,49	1804	10 971,59		
6	436/8	Grudki 13/2	24,30	2642	10 167,00		
7	887/18	Czerlonka 21/1 i 21/2	69,79 i 53,30	436	77 100,00		
8	887/20	Czerlonka 25/2	62,65	551	29 300,00		

9	887/22	Czerlonka 27/1	195,30	727	94 100,00		
10	887/22	Czerlonka 27/2	67,80	727			
11	887/22	Czerlonka 27/3	57,72	727			

Budynki gospodarcze oraz lokale użytkowe

Gospodarcze:

- na działce nr geod. 1196 obr. Białowieża, pow. użytkowa 55m², wartość **9 100,45 zł**;
- na działce nr geod. 887/9 obr. Budy, pow. zabudowy 178 m², wartość **5 082,00 zł**;
- na działce nr geod. 887/10 obr. Budy, pow. zabudowy 178 m², wartość **14 145,00 zł**.

Lokale Użytkowe:

Obręb Białowieża

- na działce nr geod. 1196- pow. użytkowa 84,5 m², wartość **7 082,67 zł**;
- na działce nr geod. 1192- pow. użytkowa 62,1 m², wartość **16 957,53 zł**;
- na działce nr geod. 888- pow. użytkowa 44 m², wartość **100 577,05 zł**;

Obręb Zastawa - Krzyże

- na działce nr geod. 797/26- pow. użytkowa 157,02 m², wartość **351 868,00 zł**.

Część opisowa dotycząca wynajmu lokali i dzierżawy gruntów gminnych

Na dzień 31 grudnia 2024 r. wydierżawione było **32 ha 8652 m²** gruntów rolnych oraz **3 lokale użytkowe** o łącznej powierzchni **303,62 m²**. Z tytułu dzierżawy i najmu w roku 2024 uzyskano dochód w wysokości około 230.257,73 zł.

Część opisowa dotycząca wieczystego użytkowania gruntów gminnych

Łączna powierzchnia działek – 3.3504 m². Są to działki zabudowane budynkami stanowiącymi odrębny od gruntu przedmiot własności.

Łącznie dochód, tj. opłata roczna z tyt. użytkowania wieczystego wynosi 36.040,73 zł.

Lp.	Nr działki	Użytkownik wieczysty		Powierzchnia	Wartość
1	641	RoMar Budownictwo Sp. z o.o.	m2	4860	94 031,00
2	585/2	Białowieża - Hotel Białowieski	m2	5185	106 039,00
3	1275/3	Białowieża - Biozon	m2	6386	145 345,00
4	1275/2	Białowieża - Hermes	m2	3050	147 437,00
5	1275/4	Białowieża - Hotel Białowieski	m2	11991	269 116,00
6	89/2	Białowieża - PGE Sarnia	m2	90	10 925,00
7	889/4	Białowieża - PGE Szkoła Podstawowa	m2	136	
8	973/9	Białowieża - droga pomiędzy ul. Sportowa a Urzędem	m2	53	3 319,00
9	105/4	Budy – osoba fizyczna	m2	500	1 052,00
10	879	Juszczuk - Pizzerria	m2	456	
11	115	Teremiski – osoba fizyczna	m2	1200	15 468,00
	RAZEM			33504	792 732

Budynki i lokale stanowiące mienie komunalne gminy:

- Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 1015 o pow. 2,1643 ha położonej w Białowieży, obręb Zastawa – Krzyże, teren oczyszczalni ścieków znajdują się budynki wraz z urządzeniami przynależnymi stanowiące wartość **3 354 524,84 zł**.

- Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 1458 o pow. 1,1288 ha położonej w Białowieży, obręb Zastawa – Krzyże, teren Parkingu Gminnego znajduje się budynek służący jako miejsce spotkań rozwoju społeczności lokalnej o wartości **63 490,57zł**.

- Na nieruchomościach oznaczonych nr geodezyjnym gruntów 887/6, 887/20, 887/22, 887/23 oraz 887/18 położonych w Białowieży, obręb Budy, osada Czerlonka, znajdują się budynki mieszkalne z 9 lokalami stanowiącymi własność Gminy Białowieża o łącznej wartości **272 800 zł**;

- Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 436/10 położonej w Białowieży, obręb Podolany, osada Grudki znajduje się budynek mieszkalny z 1 lokalem stanowiącym własność Gminy Białowieża o wartości **22 100 zł**;

- Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 436/8 położonej w Białowieży, obręb Podolany, osada Grudki znajduje się budynek mieszkalny z 1 lokalem stanowiącym własność Gminy Białowieża o wartości **10 167 zł**;
- Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 436/11 położonej w Białowieży, obręb Podolany, osada Grudki znajduje się budynek mieszkalny z 1 lokalem stanowiącym własność Gminy Białowieża o wartości **10 971 zł**;
- Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 271/3 o pow. 0,1572 ha położonej w Białowieży, obręb Zastawa – Krzyże, znajduje się budynek mieszkalny z wyodrębnionymi 6 lokalami mieszkalnymi, z których 3 stanowią własność Gminy Białowieża o wartości **15 261,78 zł**;
- Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 1164/3 o pow. 0,0277 ha położonej w Białowieży, obręb Białowieża, znajduje się budynek mieszkalny z wyodrębnionymi 2 lokalami mieszkalnymi o wartości **3 373,17 zł**;
- Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 1040/2 o pow. 0,10 ha położonej w Białowieży, obręb Białowieża, znajduje się budynek mieszkalny o wartości **1 794,25 zł**;

Ogólna wartość inwentarzowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej według stanu na dzień 31.12.2024r. wynosi **12.072.578,89 zł**.

Lp.	Nazwa środka trwałego	Opis środka trwałego	Kwota
1.	Kanalizacja sanitarna Grudki 2001r.	Długość sieci= 2335 mb . Kanał sanitarny grawitacyjny PCV DN:200 L=1.235 mb. Studzienki inspekcyjne PE 315(33szt). Kanał tłoczny PCV DN:110 L=771 mb. Przyłącza kanalizacyjne PCV DN:160 L=329 mb. Przepompownia Metalchem V= 4,75m ³ (1szt) -2 pompy, moc 2,2kW, Qp= 6,7 l/s; H=11m.	606 859,00
2.	Kanalizacja sanitarna ul. Podolany I,II 2001r.	Długość sieci= 3286 mb . Kanał sanitarny grawitacyjny PCV DN:200;250 L=2.558 mb.,studzienki inspekcyjne PE 315 (64 sztuk). Kanał tłoczny PCV DN:110 L=728 mb. Przepompownia Metalchem (3szt): P1;2 pompy;moc 1,65 kW;Qp= 6,21 l/s;H=3,87m. P2;2 pompy;moc 1,65kW;Qp=5,00 l/s;H=6,83m. P3;2 pompy;moc 1,65 kW;Qp=5,00l/s;H=6,84m.	1 559 774,00
3.	Zewnętrzna sieć wodociągowa ul. Tropinka 2005r.	Długość sieci - 495mb	45 320,93

4.	Wodociąg Grudki 2010r.	Długość linii wodociągowej z rur PCV Dn.100 o dł. 795 mb , hydrant przeciwpożar.(1 szt), zasuwki liniowe (4szt) DN:100	87 043,92
5.	Wodociąg i kanalizacja ul. Brzozowa 2010r.	Sieć wodociągowa z rur PCV DN. 100 o dł.540mb. Kanalizacja sanitarna z rur PCV DN. 200 o dł. 445mb.	205 223,52
6.	Sieć wodociągowa i kanalizacja ul.Żurawia 31.10.2014r.	Sieć wodociągowa 63 mm wykonana z rur PE-HD 90*8,2 PN 16 SDR 11, zakończona hydrantem naziemnym o przekroju 80 mm. Wodociąg – dł.123,09 mb.Dz.Nr ewid. 351,353 obr.Podolany (10 000 zł).Sieć kanalizacji sanitarnej tłocznej 110 mm wykonana z rur PE-HD 50*3,7 PN 10.0 SDR 13,6.Kanalizacja dł. 116,63 mb Dz. Nr ewid.351,353 obr.Podolany (10.000 zł)	20.000,00
7.	Kanalizacja sanitarna wsi Puszczańskich – Pogorzelce, Teremiski, Budy, Białowieża, ul. Sportowa, Żubrowa, Zastawa 2011r.	14 km 922 m	5 034 048,82
8.	Wodociąg Pogorzelce – Budy z przyłączami we wsi Budy 2000r.	Z rur PCV Dn:110 o dł. L=3.745 mb, PCV Dn:80 o dł. L=2.100 mb, przyłącza do budynków z rur PE Dn:32 o dł. L=1.356 mb.	334 822,00
9.	Wodociąg Klimiuk	118mb	45 674,00
10.	Wodociąg Pogorzelce.	Sieć wodociągowa z przyłączami domowymi we wsi Pogorzelce Wodociąg Pogorzelce 1998rSieć wodociągowa PCV DN 110- dł. 3885 mb.,węzły 80 hydrantowe(szt.6), zasuwki liniowe 100(szt.5). Podłączenia domowe PE 32 i 40 - dł. 762 mb wraz z instalacją wewnętrzną stal.ocynk. 20mm i wodomierzami 20mm(szt.28/762mb)	137 526,68
13.	Kanał sanitarny w Białowieży.Stoczek, Zastawa 1999r.	Kanalizacja sanitarna grawitacyjna PCV DN: 200L=13.254mb	2 408 546,46

14	Przepompownia Metalchem ul.Zastawa Krzyże Grudki	DN: 1400 (5szt)	309 444,00
15.	Kanał sanitarny tłoczny 1999r.	Długość 363mb, PCV DN: 80	20 197,32
16.	Kanał sanitarny tłoczny 1999r.	Długość 873mb, PCV DN: 100	55 982,40
17.	Przyłącza kanalizacji sanitarnej ul. Zastawa 2000r.	Z rur PCV DN:160 o długości 99mb (17szt.)	8 156,61
18.	Przyłącza kanalizacji sanitarnej	ul. Browaska, Meleszkowska, Waszkiewicza, Krzyże, Grudkowska, Tropinka, Południowa 2000r.Przyłącza kanalizacyjne z rur PCV Dn:160 o dł. L=363 mb (35szt) wraz z przeciskami z rur stalowych Dn:219 o dł. L=49 mb	41 180,00
19.	Kanalizacja deszczowa WIPRO ul. Zastawa 2000r.	Kanał deszczowy z rur żelbetowych kl. II, D:0,30 m o dł. 305 mb, łącznie z przykanalikami	101 508,00
20.	Kanalizacja sanitarna PCV w Białowieży 2000r. (PK30.12.2001r.)	Kanał sanitarny grawitacyjny PCV Dn:200 w ul. Centura, Wojciechówka, Park Dyrekcyjny, ul. bez nazwy przy ul. Krzyże o łącznej dł. L=1261,5 mb. Kanał tłoczny PCV Dn:90 w Parku Dyrekcyjnym o dł. L=111,5 mb. Przepompownia Metalchem Dn:1400 w Parku Dyrek.- 1szt. Przyłącza kanaliz.PCV Dn:160 o dł. L=131,5 mb	327 389,00
21.	Wodociąg Białowieża	Budynek hydroforni położony na działkach nr geod. 93/5, 93/7, 87/, 88/2, 108/1 o łącznej pow. 0,3283 ha. Budynek hydrofornik o pow. 269 m2, studnie głębinowe - 2 szt. , rurociąg dł. 22,2 km, w Białowieży i 2,7 km w Teremiskach	322 184,00
22.	Wodociąg Podolany	Sieć wodociągowa z PCV DN100 lub 398, przejścia po drogą PE40 szt. 7 dł. 64 mb, Wcinki do wodociągu szt. 3	23 586,06
23.	Kanalizacja sanitarna i wodociąg ul. Wojciechówka	Dz. nr geod. 445 i 620/2 obr. Białowieża, Kanał sanitarny z nr PEØ200 o dł. 26 mb, Studnie kanalizacyjne Ø1000 szt. 6, Studnie kanalizacyjne Ø425 szt. 3, Sieć wodociągowa z PVCØ110 o dł. 283 mb, Hydrant nadziemny Ø80 szt. 3	kan. -112.079,98 wod. - 13 554,79

24	Oczyszczalnia ścieków Czerlonka	Oczyszczalnie przydomowe o wydajności 50RLM	91.000,00
26	Kanalizacja ul.Sportowa, Żubrowa	13599/MG/10/2020	25.624,69
27	Kanalizacja wraz z przepompownią ścieków i kanałem tłocznym ul.Browska	141/OT/2020	135.852,71
	Razem		12.072.578,89

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Drogi gminne w rozumieniu ustawy o drogach publicznych to takie, które w drodze uchwały Rady Gminy Białowieża zostały zakwalifikowane do kategorii dróg gminnych. Gmina Białowieża w bezpośrednim zarządzie ma 19,342 km dróg gminnych o łącznej wartości **28 293 070,18 zł**.

W 2024 r. przebudowano i wyremontowano:

- drogę gminną: ul. Nową w Białowieży 423.810,33 zł
- drogę gminną ul. Sportową w Białowieży 264.445,15 zł

Jednostki i instytucje kultury

- Gminna Biblioteka Publiczna w Białowieży
- Białowieski Ośrodek Kultury w Białowieży posiada przekazane w trwały zarząd 8 działek o łącznej powierzchni 11 665,70 m²
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białowieży
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Białowieży

Środki trwałe pozostające na stanie jednostek przedstawia tabela.

Mienie w ewidencji jednostek organizacyjnych i instytucji kultury według stanu na dzień 31.12.2024 r.

Lp.	Nazwa	Środki trwałe		
		Grunty Budynki i budowle Obiekty inżynierii lądowej Maszyny i urządzenia Narzędzia i przyrządy	Umorzenia	Netto
1.	Białowiecki Ośrodek Kultury w Białowieży	946.849,42	570.092,40	376.757,02
2.	Gminna Biblioteka Publiczna w Białowieży	21.484,44	21.484,44	0,00
3.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białowieży	32.656,62	32.656,62	0,00
4.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Białowieży	8.307.266,07	4.223.755,14	4.083.510,93
	Razem:	9.308.256,55	4.847.988,60	4.460.267,95

8. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Białowieża na lata 2024-2030

Gmina przystąpiła do sporządzania, wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Uchwałą NR V/30/24 Rady Gminy Białowieża z dnia 17 października 2024 r. nasz samorząd przystąpił do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Białowieża na lata 2024-2030. Na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, art. 17 ust. 1 Wójt Gminy wystąpił do Rady Gminy Białowieża z wnioskiem o przystąpienie do sporządzania przedmiotowego dokumentu. Podjęcie niniejszej uchwały jest również konsekwencją przyjęcia uchwały nr IV/21/24 Rady Gminy Białowieża z dnia 24 września 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Białowieża. W celu wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego jako terenu charakteryzującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych i przestrzenno-funkcjonalnych przystąpiono do sporządzenia dla niego gminnego programu rewitalizacji.

Podstawą podziału terytorium Gminy Białowieża na obszary, w celu dalszego wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, jest dobór odpowiedniej wielkości jednostek. Podział na jednostki mniejsze daje możliwość diagnozowania skupisk deficytów społecznych z większą precyzją.

Zastosowano podział na następujące jednostki analityczne:

Wieś Białowieża:

- Białowieża – Centrum (obejmuje ulice: Park Pałacowy, Parkowa, Rieczna, Sarnia, Sportowa, Stoczek),
- Białowieża - Północ (obejmuje ulice: Browiska, Brzozowa, Centura, Jesionowa, Kamienne Bagno, Leśna, Łąkowa, Meleszkowska, Park Dyrekcyjny, Podleśna, Puszczańska, Simony Kossak, Tropinka, Wojciechówka, Zaulek Bartników, Zaulek Osoczników, Zaulek Rudników, Żubrowa),
- Białowieża - Południe (obejmuje ulice: Cegielniana, Dębowa, Gen. Bryg. M. Polecha, Graniczna, Grudkowska, Kolejowa, Krzyże, Łowiecka, Mostowa, Nowa, Ogrodowa, Paczoskiego, Pałacowa, Podolany I, Podolany II, Polna, Południowa, Rysia, Stacja Towarowa, Wilcza, Zastawa, Żurawia).

Pozostałe wsie:

- Budy
- Czerlonka

- Grudki
- Podcerkwy
- Pogorzelce
- Teremiski
- Zwierzyniec

Kwantyfikowalne i weryfikowalne dane pozwoliły zdiagnozować obszary problemowe w Gminie Białowieża. Dane pozyskano z zasobów Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Gminy, Komendy Powiatowej Policji w Hajnówce, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białowieży.

Tabela: Zestawienie powierzchni obszarów zdegradowanych

Lp.	Obszar	Powierzchnia obszaru zabudowanego (ha)
1	Białowieża Południe	147
2	Budy	296
3	Czerlonka	48
Razem		491

Źródło: Diagnoza Gminy Białowieża

Wyznaczony obszar zdegradowany ze względu na parametr liczby ludności nie mógł zostać w całości objęty obszarem rewitalizacji. Wszystkie obszary zdegradowane zamieszkuje łącznie 670 mieszkańców, co stanowi 35 % ogólnej liczby mieszkańców gminy (przekroczenie dopuszczalnego limitu o 5%).

Tabela: Zestawienie liczby ludności obszarów zdegradowanych

Lp.	Obszar	Liczba ludności
1	Białowieża Południe	539

2	Budy	61
3	Czerlonka	70
Razem		670

Źródło: Diagnoza Gminy Białowieża

Mając na uwadze spełnienie wymogów Ustawy o rewitalizacji, do obszaru rewitalizacji przyjęto obszar zabudowany **Białowieża Południe**.

Tabela: Wybrany obszar rewitalizacji

Jednostka	Liczba ludności	%	Powierzchnia zabudowy ha	% powierzchni całkowitej gminy	% powierzchni zabudowanej gminy
Białowieża Południe	539	28	147	0,72	17,95

Źródło: Diagnoza Gminy Białowieża

a. Proces konsultacji społecznych

- Konsultacje społeczne projektu uchwały Rady gminy Białowieża w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Białowieża.

Konsultacje zostały przeprowadzone w terminie od 19.06.2024 r. do 19.07.2024 r. Sposób przeprowadzania konsultacji: anonimowa ankieta online, otwarte spotkanie konsultacyjne, zbieranie uwag w formie papierowej i pisemnej z użyciem formularza. Część uwag uznano za zasadne do uwzględnienia w dokumencie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Białowieża lub w planowanym do opracowania Gminnym Programie Rewitalizacji. Część uwag odrzucono, wyjaśniając merytoryczne przyczyny nieuwzględnienia (raport z konsultacji został zamieszczony na stronie Internetowej UG oraz na bip.).

- Konsultacje społeczne – dotyczące naboru pomysłów na przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które zostaną objęte zapisami Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Białowieża na lata 2024-2030. Konsultacje zostały przeprowadzone w terminie od 12.11.2024 do 12.12.2024. Sposób przeprowadzania konsultacji: zbieranie uwag w formie papierowej i pisemnej z użyciem formularza.

Wpłynęło **14 formularzy** zgłoszonych przez Gminę Białowieża, Białowieskie Stowarzyszenie Dziedzictwa Puszczy oraz osoby fizyczne.

Wobec braków w złożonych formularzach przedsięwzięć wezwano zgłaszających do uzupełnienia danych i naniesienia poprawek w terminie do 31 grudnia 2024 r.

Lista przedsięwzięć:

1. Remont klubu wiejskiego w Podolanach Drugich

Lokalizacja: ul. Podolany Drugie 39

2. EkoŚwiadoma Białowieża - modernizacja oczyszczalni ścieków połączona z programem edukacyjno-aktywizacyjnym dla mieszkańców

3. Zagospodarowanie i uporządkowanie przestrzeni publicznej przy ul. Kolejowej w Białowieży — etap III Lokalizacja: ul. Kolejowa

4. Skwer wypoczynkowo-rekreacyjny przy ul. Parkowej i Granicznej

Lokalizacja: róg ul. Parkowej i Granicznej.

5. Plaża Gminna

Lokalizacja: Rejon mostu przy ulicy Mostowej

6. Kulturowo-historyczny szlak turystyczny po obszarze rewitalizacji w miejscowości Białowieża – wyznakowanie w terenie, wydanie mapy turystycznej z opisami, rozwinięcie internetowe przez kody QR

Lokalizacja: Cały obszar rewitalizacji

7. Działania promujące lokalną kulturę i historię w Białowieży oraz integrujące mieszkańców – seria folderów i spotkań integracyjnych

Lokalizacja: Cały obszar rewitalizacji

8. Przebudowa i rozbudowa klubu wiejskiego w sołectwie Zastawa

Lokalizacja: ul. Kolejowa

9. Jarmark produktów lokalnych

Lokalizacja: ul. Kolejowa – teren przy amfiteatrze gminnym

10. Budowa oświetlenia na ul. Paczoskiego

Lokalizacja: ul. Paczoskiego

11. Rozwój oferty kulturalnej na obszarze rewitalizacji

Lokalizacja: ul. Kolejowa

12. Aktywny Senior

Lokalizacja: ul. Kolejowa – teren przed amfiteatrem, budynek gminny

13. Promocja zdrowego stylu życia

Lokalizacja: cały obszar rewitalizacji

14. Oświetlenie ul. Cegielnianej w Białowieży

Lokalizacja: ul. Cegielniana w Białowieży

Lista przedsięwzięć odrzuconych:

1. Skwer wypoczynkowo-rekreacyjny przy ul. Parkowej i Granicznej

Uzasadnienie odrzucenia: Przedsięwzięcie zostało odrzucone ze względu na brak możliwości prawnych jego realizacji. Teren przy skrzyżowaniu ulic Parkowej i Granicznej, na którym planowano utworzenie skweru wypoczynkowo-rekreacyjnego, stanowi własność PKP S.A. (Polskie Koleje Państwowe Spółka Akcyjna) i nie należy do zasobów Gminy Białowieża.

Raport z konsultacji został zamieszczony na stronie Internetowej UG oraz na bip.).

W 2024 r. prace na GPR zostały zakończone na tym etapie. Dalsze procedowanie przedmiotowego dokumentu będzie odbywać się w 2025 r.

9. Ład przestrzenny.

Gmina Białowieża posiada studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy zatwierdzone uchwałą Nr XI/68/99 Rady Gminy Białowieża z dnia 23 grudnia 1999r. Przedmiotowy dokument planistyczny jest obowiązujący lecz ze względu na liczne zmiany legislacyjne oraz długi czas obowiązywania nie jest aktualny – nie odzwierciedla faktycznego stanu przestrzennego Gminy Białowieża.

Uchwałą Nr XXII/113/16 Rady Gminy Białowieża z dnia 27 września 2016r. w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Białowieża stwierdzono konieczność sporządzenia nowego Studium oraz potrzebę opracowania planów miejscowych.

Uchwałą Nr XVII/98/16 Rady Gminy Białowieża z dnia 23 maja 2016r. w sprawie przystąpienia do opracowania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Białowieża, rozpoczęto procedurę sporządzenia Nowego Studium stwierdzono konieczność sporządzenia nowego Studium. Sporządzony projekt studium został poddany pod głosowanie Rady Gminy w 2018r. lecz ze względu na liczne obwarowania z zakresu ochrony środowiska, które musiał uwzględniać, kolidujące z założeniami rozwojowymi Gminy Białowieża, Studium nie zostało uchwalone.

Gmina Białowieża posiada następujące obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- Uchwała Nr XXXII/177/98 z dnia 17 kwietnia 1998r. – zmiana części planu Uchwała Nr XVI/90/92 z dnia 2 grudnia 1992r. dla całej gminy który przestał obowiązywać z końcem 2003r. – dotyczy terenów Stacji Białowieża Pałac, terenów Hotelu Żubrówka, terenów Stacji Białowieża Towarowa, terenów Hotelu Białowieski, terenów Zakładu Badania Ssaków PAN, terenu OSP (razem ok. 13,09 ha).
- Uchwała Nr XXXII/193/98 z dnia 26 maja 1998r. – zmiana części planu Uchwała Nr V/21/85 z dnia 30 stycznia 1985r. dla całej gminy który przestał obowiązywać z końcem 2003r. – dotyczy terenów w miejscowości Budy (ok. 8,82 ha).
- Uchwała Nr XVII/90/04 z dnia 30 września 2004r. – obejmuje tereny międzynarodowego przejścia granicznego Polska – Białoruś w Białowieży (ok. 6,0 ha).

W 2024 roku podjęto Uchwałę Nr VIII/38/24 z dnia 5 grudnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu Ogólnego Gminy Białowieża. Granicami obszaru objętego opracowaniem są granice administracyjne Gminy Białowieża. W Planie Ogólnym Gminy określa się strefy planistyczne i gminne standardy urbanistyczne.

W 2024 roku wydano 36 decyzji ustalających warunki zabudowy dla działek położonych na terenie Gminy Białowieża.

10. Wieloletni Program Współpracy Gminy Białowieża z organizacjami pozarządowymi oraz wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2024-2028.

Wieloletni Program Współpracy Gminy Białowieża z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2024-2028 został przyjęty Uchwałą Rady Gminy Białowieża Nr LIII/318/24 z dn. 05.03.2024 r. oraz został w części zmieniony Uchwałą nr IV/23/24 Rady Gminy Białowieża z dn. 24.09.2024 r.

W roku 2024 r. organizacjom pozarządowym nie została zlecona realizacja zadań publicznych. Współpraca ta miała tylko i wyłącznie charakter pozafinansowy.

Główne działania wsparcia miały charakter informacyjny poprzez informowanie na stronach internetowych, oficjalnym profilu FACEBOOK, tablicach ogłoszeń o możliwościach wsparcia swojej działalności ze środków zewnętrznych. Innymi pozafinansowymi formami wsparcia były m.in. współdziałanie w pozyskiwaniu środków finansowych z budżetu państwa, realizacja wspólnych projektów i inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej.

Dodatkowo informowaliśmy o różnego rodzaju spotkaniach i szkoleniach skierowanych do tej grupy społecznej. Ponadto organizacje pozarządowe były zapraszane do udziału w różnego rodzaju konsultacjach społecznych m.in. opracowywanego obecnie Gminnego Programu Rewitalizacji.

Kolejnym wsparciem ze strony naszego samorządu była pomoc w postaci bezpłatnego udostępnieniem pomieszczeń i sprzętu w miarę potrzeb zgłaszanych przez zainteresowane strony.

Na terenie gminy Białowieża funkcjonują obecnie 32 zarejestrowane organizacje pozarządowe.

W gminie Białowieża działają następujące fundacje i stowarzyszenia:

Fundacje:

- Fundacja "Biała Wieża" – KRS 0000587308
- Fundacja Białowieska – KRS 0000792591
- Fundacja Ekologiczne Forum Młodzieży – KRS 0000719480
- Fundacja Open Science Conservation Fund – KRS 0000729971
- Fundacja Przyszłości Obszarów Chronionych – Instytut Kronenberga – KRS 0000546326
- Fundacja VIS MULIER – KRS 0001134718
- Memoria Futuro Est – KRS 0000920472

Stowarzyszenia ekologiczne i przyrodnicze:

- Dzika Polska (Teremiski) – KRS 0000265057
- Budy Puszczańskie (Budy) – KRS 0000247528
- Białowieskie Stowarzyszenie Agroturystyczne "Żubr" – KRS 0000234478
- Białowieskie Stowarzyszenie Dziedzictwa Puszczy – KRS 0000416565
- Lokalna Organizacja Turystyczna "Puszcza Białowieska" – KRS 0000418647
- Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków – KRS 0000082995
- Stowarzyszenie Dom Przyrody i Kultury (Teremiski) – KRS 0000876436
- Stowarzyszenie Rozwoju Białowieży i Ochrony Dziedzictwa Puszczy Białowieskiej – KRS 0000783052
- Towarzystwo Przyjaciół Białowieży – KRS 0000486937

- Towarzystwo Przyjaciół Energii Odnawialnej – KRS 0000380610

Stowarzyszenia społeczne, edukacyjne i sportowe:

- Białowieski Klub Kyokushin Karate – KRS 0000225132
- Ochotnicza Straż Pożarna w Białowieży – KRS 0000049021
- Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze – Oddział im. Jana Jerzego Karpińskiego w Białowieży – KRS 0000107932
- Skansen w Białowieży – KRS 0000134188
- Stowarzyszenie "Aktywne Dzieci" – KRS 0000779751
- Stowarzyszenie "Białowieża" – KRS 0000256494
- Stowarzyszenie Na Rzecz Ochrony Drewnianego Ludowego Budownictwa i Zabytków Białowieża – "Sławna Wieś" – KRS 0000284871
- Stowarzyszenie Ośrodek Białowieża – KRS 0000962570
- Stowarzyszenie Przedsiębiorców "Nasza Białowieża" – KRS 0000222515
- Stowarzyszenie Re-Cogito Futuro – KRS 0000246506
- Stowarzyszenie Rozwoju Zespołu Szkół Leśnych w Białowieży – KRS 0000098044
- Stowarzyszenie Wspólna Białowieża – KRS 0000792535
- Towarzystwo Sportowe "Żubr" – KRS 0000052270

W gminie Białowieża funkcjonują dwa Koła Gospodyń Wiejskich zarejestrowane w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

- "Babska Puszcza" w Białowieży – nr koła 2005020001
- Koło Gospodyń Wiejskich Teremiński w Budach – nr koła 2005020002

11. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Białowieża na lata 2019-2023 został przyjęty Uchwałą NR V/40/19 Rady Gminy Białowieża z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Białowieża na lata 2019 - 2023.

Dokument opracowano w celu tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej gminy Białowieża, zapewnienia lokali mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach.

Gmina posiada następujące lokale mieszkalne:

1. Białowieża, ul. Stoczek 53 – 1 lokal,
2. Białowieża, ul. Krzyże 4 – 3 lokale
3. Białowieża, ul. Pałacowa 28 – 1 lokal,
4. Grudki 8 – 1 lokal,
5. Grudki 6 – 1 lokal,
6. Grudki 13 – 1 lokal,
7. Czerlonka 21 – 2 lokale,
8. Czerlonka 25 – 1 lokal,
9. Czerlonka 27 – 3 lokale,
10. Białowieża, ul. Sportowa 10 – 3 lokale.

Lokale wchodzące w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Białowieża, w przeważającej części znajdują się w budynkach wielorodzinnych, wybudowanych w latach 60 i 70 XX wieku, zatem wszystkie one wymagają remontów i modernizacji.

Zakłada się w kolejnych latach polepszenie stanu technicznego lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy poprzez przeprowadzenie remontów w ramach posiadanych środków finansowych. Dopuszcza się możliwość finansowania remontów i modernizacji przez lokatorów we własnym zakresie, w zamian za zaliczenie poniesionych kosztów na poczet czynszu.

Priorytetem przy realizacji inwestycji i remontów budynków mieszkalnych będzie w pierwszej kolejności usuwanie stanów awaryjnych w budynkach zagrażających bezpieczeństwu mieszkańców oraz konstrukcji technicznej budynków, a w dalszej kolejności działań podnoszących standard zamieszkania (modernizacji budynków).

Ze względu na stan techniczny i standard mieszkaniowego zasobu Gminy Białowieża, polityka czynszowa gminy powinna zmierzać w kierunku zwiększenia ilości środków finansowych koniecznych do utrzymania zasobów mieszkaniowych w co najmniej nie pogorszonym stanie technicznym. Wpływy z czynszów docelowo winny pokrywać koszty związane z eksploatacją, remontem i zarządem mieszkaniowego zasobu Gminy Białowieża.

12. Program opieki nad zabytkami.

Na terenie Gminy Białowieża znajdują obiekty wpisane do Rejestru Zabytków Województwa Podlaskiego (korzystają z pełnej ochrony konserwatorskiej oraz wpisane do gminnej ewidencji zabytków). W Rejestrze Zabytków Województwa Podlaskiego znajdują się następujące obiekty:

Lp.	Adres	Obiekt	Wpis do rejestru	Nr decyzji
1	Osada Dziedzinka	leśniczówka "Dziedzinka"	A-638 z 18 maja 2021 r.	R.5140.98.2020.MS
2	Osiedle Dziedzinka	stodoła ze spichlerzem w leśniczówce "Dziedzinka"	A-638 z 18 maja 2021 r.	R.5140.98.2020.MS
3	ul. Century nr 8	wieża ciśnień	A-621 z dn. 27.06.2019 r.	R.5140.82.2017.KN
4	ul. Parkowa	dom, tzw. mały dom jegierski	A-585 z dn. 19.06.2015	R.5140.23.2015.KN

5		park pałacowy	A-571 (d. 351) z dn. 28.02.1975 r.	KL. WKZ-680/1/75
6	ul. Parkowa	budynek bramy w zespole pałacowym	A-570 (d. 503) z dn. 20.10.1981 r.	KL. WKZ- 5340/3/81
7	ul. Parkowa	młyn w zespole pałacowym	A-568 (d. 486) z dn. 26.03.1980 r.	KL. WKZ- 5340/7/80
8	ul. Parkowa	d. łaźnia w zespole pałacowym	A-567 (d. 611) z dn. 23.03.1985 r.	KL. WKZ- 5340/14/85
9	ul. Parkowa	d. stajnia i powozownia w zespole pałacowym	A-566 (d. 603) z dn. 18.03.1985 r.	KL. WKZ- 5340/6/85
10	ul. Parkowa nr 9	dom mieszkalny nr 9 w zespole pałacowym	A-565 (d. 463) z dn. 25.08.1979 r.	KL. WKZ- 5340/39/79
11	ul. Parkowa	d. leśniczówka w zespole pałacowym	A-564 (d. 458) z dn. 16.08.1979 r.	KL. WKZ- 5340/34/79
12	ul. Parkowa	dom szoferów w zespole pałacowym	A-563 (d. 612) z dn. 19.12.1985 r.	KL. WKZ- 5340/15/85
13	ul. Parkowa nr 2/3	dom jegierski nr 2/3 w zespole pałacowym	A-562 (d. 485) z dn. 24.03.1980 r.	KL. WKZ- 5340/6/80
14	ul. Parkowa	dom hofmarszałski w zespole pałacowym	A-561 (d. 502) z dn. 20.10.1981 r.	KL. WKZ- 5340/2/81
15		cerkiew greko-katolicka, ob. prawosławna cmentarna p.w. św. Cyryla i Metodego	A-551 (d. 409) z dn. 19.10.1977 r.	KL. WKZ- 5340/25/77 r.
16	ul. Sportowa	kapliczka prawosławna	A-550 (d. 456) z dn. 9.08.1979 r.	KL. WKZ- 5340/32/79
17	ul. Park Dyrekcyjny	plebania katolicka	A-547 (d. 499) z dn. 4.03.1980 r.	KL. WKZ- 5340/20/80
18	ul. Park Dyrekcyjny	kościół par. p.w. św. Teresy od Dzieciątka Jezus	A-546 (d. 498) z dn. 4.03.1980 r.	KL. WKZ- 5340/19/80

19	ul. Parkowa nr 7	dom dróżnika, następnie kasa, ob. dom mieszkalny nr 7	A-539 z dn. 18.09.2013 r.	R.5140.1.5.2013.KN
20	Stacja Białowieża Towarowa	zespół budynków Białowieża Towarowa	A-190 z dn. 13.10.2009 r.	RN-RS/4010-159/09
21	Stacja Białowieża Towarowa	przepompownia wody w zespole budynków stacji Białowieża Towarowa	A-190 z dn. 13.10.2009 r.	RN-RS/4010-159/09
22	Stacja Białowieża Towarowa	budynek magazynowy w zespole budynków stacji Białowieża Towarowa	A-190 z dn. 13.10.2009 r.	RN-RS/4010-159/09
23	Stacja Białowieża Towarowa	budynek magazynowy (po zachodniej stronie budynku dworca) magazyn w zespole budynków stacji Białowieża Towarowa	A-190 z dn. 13.10.2009 r.	RN-RS/4010-159/09
24	Stacja Białowieża Towarowa	budynek mieszkalny przy przepompowni wody w zespole budynków Białowieża Towarowa	A-190 z dn. 13.10.2009 r.	RN-RS/4010-159/09
25	Stacja Białowieża Towarowa	dom nr 4 w zespole budynków stacji Białowieża Towarowa	A-190 z dn. 13.10.2009 r.	RN-RS/4010-159/09
26	Stacja Białowieża Towarowa	dom nr 7 w zespole budynków stacji Białowieża Towarowa	A-190 z dn. 13.10.2009 r.	RN-RS/4010-159/09
27	Stacja Białowieża Towarowa	dom mieszkalny nr 10 w zespole budynków stacji Białowieża Towarowa	A-190 z dn. 13.10.2009 r.	RN-RS/4010-159/09

28	Stacja Białowieża Towarowa	budynek gospodarczy (obora) w zespole budynków Białowieża Towarowa	A-190 z dn. 13.10.2009 r.	RN-RS/4010-159/09
29	Stacja Białowieża Towarowa	budynek szaletu w zespole budynków stacji Białowieża Towarowa	A-190 z dn. 13.10.2009 r.	RN-RS/4010-159/09
30	Stacja Białowieża Towarowa	budynek szaletu w zespole budynków stacji Białowieża Towarowa	A-190 z dn. 13.10.2009 r.	RN-RS/4010-159/09
31	Stacja Białowieża Towarowa	budynek szaletu w zespole budynków Białowieża Towarowa	A-190 z dn. 13.10.2009 r.	RN-RS/4010-159/09
32	ul. Wojciechówka nr 4	zespół leśniczówek z lat 1925 - 27 wraz z otaczającym gruntem	797 z dn. 28.04.1995 r.	KL. WKZ-5340/17/94
33	ul. Wojciechówka nr 4	leśniczówka - budynek urzędu nr 4 w zespole Nadleśnictwa Białowieża	797 z dn. 28.04.1995 r.	KL. WKZ-5340/17/94
34	ul. Wojciechówka nr 4	dom mieszkalny - "sekretarzówka" nr 2 w zespole Nadleśnictwa Białowieża	797 z dn. 28.04.1995 r.	KL. WKZ-5340/17/94
35	ul. Zastawa nr 69	zespół budownictwa drewnianego (skansen)	765 z dn. 30.12.1992 r.	WKZ-5340/9/92
36	ul. Zastawa nr 69	łazienka w zespole budownictwa drewnianego (skansen)	765 z dn. 30.12.1992 r.	WKZ-5340/9/92
37	ul. Zastawa nr 69	warsztat w zespole budownictwa drewnianego (skansen)	765 z dn. 30.12.1992 r.	WKZ-5340/9/92

38	ul. Zastawa nr 69	dom (chałupa) I w zespole budownictwa drewnianego (skansen)	765 z dn. 30.12.1992 r.	WKZ-5340/9/92
39	ul. Zastawa nr 69	dom (chałupa) II w zespole budownictwa drewnianego (skansen)	765 z dn. 30.12.1992 r.	WKZ-5340/9/92
40	ul. Zastawa nr 69	stodoła ze spichlerzem w zespole budownictwa drewnianego (skansen)	765 z dn. 30.12.1992 r.	WKZ-5340/9/92
41	ul. Zastawa nr 69	wiatrak koźlak (duży) w zespole budownictwa drewnianego (skansen)	765 z dn. 30.12.1992 r.	WKZ-5340/9/92
42	ul. Zastawa nr 69	wiatrak koźlak (mały) w zespole budownictwa drewnianego (skansen)	765 z dn. 30.12.1992 r.	WKZ-5340/9/92
43	ul. Podolany nr II	zespół budynków Nadleśnictwa Jagiellońskiego z ok. 1927	740 z dn. 26.06.1991 r.	KL. WKZ-5340/15/90
44	ul. Podolany II	leśniczówka II - mieszkanie leśniczego w zespole Nadleśnictwa Jagiellońskiego	740 z dn. 26.06.1991 r.	KL. WKZ-5340/15/90
45	ul. Podolany II	leśniczówka I - budynek urzędu w zespole Nadleśnictwa Jagiellońskiego	740 z dn. 26.06.1991 r.	KL. WKZ-5340/15/90
46	ul. Podolany nr II	wozownia ze stodołą w zespole Nadleśnictwa Jagiellońskiego	740 z dn. 26.06.1991 r.	KL. WKZ-5340/15/90
47	ul. Podolany nr II	stajnia w zespole Nadleśnictwa Jagiellońskiego	740 z dn. 26.06.1991 r.	KL. WKZ-5340/15/90

48	ul. Podolany II	stodoła ze spichlerzem i oborą w zespole Nadleśnictwa Jagiellońskiego	740 z dn. 26.06.1991 r.	KL. WKZ-5340/15/90
49	ul. Podolany II	ogród w zespole Nadleśnictwa Jagiellońskiego (nie jest wpisany indywidualnie do rejestru – leży na terenie Nadleśnictwa Jagiellońskiego)	740 z dn. 26.06.1991 r.	KL. WKZ-5340/15/90
50	Stacja Białowieża Towarowa	wieża w zespole stacji Białowieża Towarowa	711 z dn. 20.12.1988 r.	KL. WKZ-5340/23/88
51	Stacja Białowieża Towarowa	dworzec kolejowy PKP Białowieża Towarowa	626 z dn. 30.12.1986 r.	KL. WKZ-5340/12/86
52	ul. Park Dyrekcyjny nr 7	dom urzędniczy nr 7	625 z dn. 29.12.1986 r.	KL. WKZ-5340/11/86
53	ul. Park Dyrekcyjny nr 8	dom urzędniczy nr 8	625 z dn. 29.12.1986 r.	KL. WKZ-5340/11/86
54	ul. Park Dyrekcyjny nr 10	dom urzędniczy nr 10	625 z dn. 29.12.1986 r.	KL. WKZ-5340/11/86
55	ul. Park Dyrekcyjny nr 11	dom urzędniczy nr 11	625 z dn. 29.12.1986 r.	KL. WKZ-5340/11/86
56	ul. Park Dyrekcyjny nr 13 ob.. 24	dom urzędniczy nr 13	625 z dn. 29.12.1986 r.	KL. WKZ-5340/11/86
57	ul. Park Dyrekcyjny nr 15	dom urzędniczy nr 15	625 z dn. 29.12.1986 r.	KL. WKZ-5340/11/86

58	ul. Park Dyrekcyjny nr 19 ob. 18	dom urzędniczy nr 19	625 z dn. 29.12.1986 r.	KL. WKZ- 5340/11/86
59		park dyrekcyjny	438 z dn. 18.12.1986 r.	KL. WKZ- 5340/14/79/86
60		część układu osady, XVI-XIX w.	386 z dn. 14.01.1977 r.	KL. WKZ- 5340/2/77
61		plebania przy cerkwi parafialnej p.w. św. Mikołaja Cudotwórcy	A-549 (d. 369) z dn. 23.10.1975 r.	KL. WKZ- 680/19/75
62	ul. Sportowa nr 3	cerkiew prawosławna parafialna p.w. św. Mikołaja Cudotwórcy	A-548 (d. 321) z dn. 18.08.1969 r.	KL. III-680/1/68
63	ul. Parkowa	magazyn w zespole pałacowym	A-569 (d. 461) z dn. 20.08.1979 r.	KL. WKZ- 5340/37/79

Natomiast w Gminnej Ewidencji Zabytków ujęto 143 nieruchomości, większość z nich wpisano do również do Wojewódzkiej Ewidencji. Ponadto ustanowiono strefę ochrony konserwatorskiej. W strefie tej zakłada się priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad aspektami wynikającymi z działalności inwestycyjnej, gospodarczej i usługowej. Wszelkiego typu działalności (przebudowa, remonty, adaptacje, modernizacje, rozbiórki) na nieruchomościach znajdujących się w strefie ochrony wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Gmina Białowieża zleciła firmie zewnętrznej sporządzenie Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2025-2028. Po sporządzeniu w/w programu został on przekazany do zaopiniowania Podlaskiemu Konserwatorowi Zabytków, a ten zaopiniował pozytywnie pismem znak: R.5120.6.2024.AB z dnia 30.01.2025 r. Następnie Gminny Program Opieki nad Zabytkami zostanie przedłożony do uchwalenia radzie Gminy Białowieża.

13. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych

Gmina posiada przedmiotowy plany. Został on podjęty Uchwałą NR XI/69/19 Rady Gminy Białowieża z dnia 31 października 2019 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych na lata 2019- 2027. Działania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej podejmowane są zarówno przez Urząd Gminy Białowieża jak też przez podmiot zajmujący się gospodarką tj. Wodociągi Podlaskie. Wszelkie inwestycje uzależnione są od możliwości własnych środków finansowych jak też pozyskanych z zewnątrz. W związku z tym, iż Gmina Białowieża funkcjonuje w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych, posiadany pewne preferencje w ubieganiu się o środki na realizację działań w tym zakresie. Zgodnie z VI aktualizacją KPOŚK - przyjęty został projekt pod nazwą "Budowa kanalizacji sanitarnej i przepompowni ścieków w Białowieży ul. Mostowa, Ogrodowa, Podolany Drugie, Wojciechówka, Browska.

Zgodnie z zapisem art. 21 ust. 7 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2018r, poz. 1152) - obowiązek opracowania planu nie dotyczy przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, które nie planują budowy urządzeń wodociągowych lub urządzeń kanalizacyjnych. Zgodnie z VI aktualizacją KPOŚK - przyjęte zostały projekty pod nazwą "Przebudowa Oczyszczalni Ścieków w Białowieży i Czerlonce", „Budowa sieci kanalizacyjnej w ul. Stacja Towarowa i Podolany Drugie”, „ Przebudowa-modernizacja stacji uzdatniania wody w Białowieży”.

14. Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami na terenie gminy realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012r.o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm) i ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 399 ze zm.). Na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach uchwałami Rady Gminy zostały określone zasady gospodarowania odpadami na nieruchomościach zamieszkałych. Gmina zobowiązana jest do odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych tych nieruchomości. Ustalona została opłata za odbiór i zagospodarowanie odpadów od mieszkańca nieruchomości zamieszkałej zróżnicowana w zależności od tego czy odpady były segregowane czy też nie wykonywano obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny (opłata

podwyższona). Wprowadzono zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli budynków jednorodzinnych kompostujących bioodpady w przydomowych kompostownikach.

Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy (w Mg) w 2024r.

Kod i rodzaj odpadów	Masa odpadów
15 01 06 Zmieszane odpady opakowaniowe	69,6100
15 01 07 Opakowania ze szkła	76,1300
20 01 01 Papier i tektura	57,7300
20 01 99 Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	29,6200
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	145,7400
20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	489,3100
20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	2,0000
20 03 99 Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	1,9000
Suma:	872,0400
ODPADY ODEBRANE Z PSZOK	
15 01 06 Zmieszane odpady opakowaniowe	0,8300
15 01 07 Opakowania ze szkła	2,9400
16 01 03 Zużyte opony	5,0000
20 01 01 Papier i tektura	3,7300
20 01 32 Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0220
20 01 34 Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,0300
20 01 35* Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki)	4,2800
20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,3300
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	5,5800
20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	29,8100

20 03 99 Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	8,1500
Suma:	61,7020
ODEBRANE ODPADY BUDOWLANE I ROZBIÓRKOWE	
17 01 01 Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	23,2400
17 09 04 Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	22,8700
SUMA:	46,1100

Należy zwrócić uwagę, że mimo iż na terenie Gminy Białowieża panuje selektywny sposób odbierania odpadów to frakcją, której w strumieniu wszystkich odebranych odpadów było najwięcej były niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.

W 2024 r. Gmina Białowieża nie osiągnęła poziomów recyklingu i odzysku zebranych odpadów segregowanych.

Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Zgodnie z umową przetargową, w 2024 roku, usługę odbioru i zagospodarowania odpadów świadczyło Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o., ul. Łowcza 4, 17-200 Hajnówka. Stawki za odbiór i zagospodarowanie odpadów wynosiła: 32 zł miesięcznie od 1 osoby zamieszkałej na danej nieruchomości. Wprowadzono ulgę z tytułu kompostowania bioodpadów w przydomowych kompostownikach w wysokości 1 zł miesięcznie od 1 osoby zamieszkałej na danej nieruchomości. Ustalono wysokość opłaty podwyższonej w przypadku nie przestrzegania zasad segregacji, jako czterokrotność opłaty podstawowej, tj. 128 zł miesięcznie od 1 osoby zamieszkałej na danej nieruchomości.

Gmina Białowieża na wydatek gospodarki odpadami poniosła koszt ok 611 tys zł. Wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2024 wyniosły ponad 553 tys. zł, natomiast zaległości ponad 44 tys. zł.

15. Polityka społeczna.

a. Strategia rozwiązywania problemów społecznych

I. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Białowieża na lata 2024-2034, przyjęta została Uchwałą Nr LI/302/23 Rady Gminy Białowieża w dniu 20 grudnia 2023 roku.

Działania strategiczne podejmowane są w kierunku zabezpieczenia potrzeb socjalnych jednostek i rodzin, uzyskania wyższego poziomu życia, minimalizacji skutków chorób, niepełnosprawności i starości oraz innych sytuacji losowych.

W strategii założono cele strategiczne, które przedstawiają się następująco:

- 1) Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz integracja społeczna i zawodowa mieszkańców.
- 2) Wspieranie rodziny i przeciwdziałanie przemocy domowej.
- 3) Rozwój infrastruktury kulturalnej i społeczeństwa obywatelskiego gminy.

II. Podstawowymi zadaniami realizowanymi w gminie w ramach funkcjonowania GOPS w Białowieży było:

1. Świadczenie środowiskowych usług opiekuńczych:

- Usługi opiekuńcze świadczone dla 8 osób.

2. Wsparcie materialne, finansowe, praca socjalna, poradnictwo i interwencja.

- Realizacja świadczeń z ustawy o pomocy społecznej;
- Realizacja zadań z ustawy o dodatkach mieszkaniowych i energetycznych;
- Realizacja zadań z ustawy o świadczeniach rodzinnych;
- Realizacja zadań z ustawy o pomocy uprawnionym do alimentów;
- Realizacja zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej;
- Realizacja zadań z ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci;

- Realizacja zadań z ustawy „Za życiem”;
- Realizacja zadań ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- Realizacja zadań ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu Alkoholizmowi;
- Realizacja zadań ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
- Realizacja zadań ustawy o Karcie Dużej Rodziny;
- Realizacja zadań ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- Realizacja zadań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start”;
- Realizacja zadania dotyczącego wydawania zaświadczeń o wysokości miesięcznego dochodu na potrzeby wydania zaświadczenia o dochodach w celu złożenia wniosku o dofinansowanie „Czyste Powietrze”.

Zadaniem gminy wynikającym z art. 16 a ustawy o pomocy społecznej jest sporządzanie oceny zasobów w zakresie pomocy społecznej. Ocena zasobów przygotowywana jest w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Opracowanie obejmuje infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy jak również planowane prognozy i działania. Ocena jest materiałem poglądowym, opracowanie zgodnie z założeniami ustawy o pomocy społecznej i corocznie przedstawiane na Sesji Rady Gminy Białowieża. Ocena zasobów pomocy społecznej za 2024 rok została przedstawiona na XII Sesji Rady Gminy Białowieża w dniu 18 kwietnia 2025 roku..

b. Gminny program wspierania rodziny w Gminie Białowieża na lata 2024-2026, został przyjęty Uchwałą Nr L1/301/23 Rady Gminy Białowieża z dnia 20 grudnia 2023 roku.

I. Zawarte w programie propozycje pomocowe wspierają rodzinę w prawidłowym wypełnianiu funkcji. Założeniem Programu jest wspieranie rodziny już na etapie gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji kiedy dziecko musi opuścić rodzinę. Program uwzględnia lokalne uwarunkowania i nakreśla kierunki działań w perspektywie trzyletniej. Nadrzędnym ich celem jest wspieranie rodziny w jej opiekuńczo wychowawczej roli względem dzieci.

Na podstawie art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

II. Wnioski z ostatniego rocznego sprawozdania z realizacji programu:

Sprawozdanie z realizacji programu za 2024 rok zostało przyjęte na XI Sesji Rady Gminy Białowieża w dniu 17.03.2025 roku na Sesji Rady Gminy Białowieża.

Plany i potrzeby związane z realizacją zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Programu wspierania rodziny w Gminie Białowieża na lata 2024-2026 na rok 2024:

1. Kontynuacja wsparcia dla podmiotów realizujących zadania programu.
2. Bieżące dokonywanie analizy potrzeb w zakresie uruchomienia wsparcia w postaci rodziny wspierającej i asystenta rodziny oraz opracowanie sposobu realizacji wsparcia.
3. Zabezpieczenie funduszy na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
4. Podnoszenie kwalifikacji osób działających na rzecz rodziny.
5. Opracowanie sprawozdawczości z zakresu realizacji ustawy i programu.

c. Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Białowieża na 2024 rok

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii nakładają na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływaniu na osoby nadużywające alkohol oraz udzielania pomocy ich rodzinom, a także odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej, zdrowotnej oraz przeciwdziałającej problemom narkomanii, w tym leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych oraz ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych. Program uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w

Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025, kierunki podejmowanych działań oraz wskazuje podmioty odpowiedzialne za ich realizację oraz źródła finansowania.

Uchwała Rady Gminy Białowieża NR LIII/314/24 z dnia 5 marca 2024 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Białowieża na 2024 rok” zawiera zadania, które były realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych oraz z wykorzystaniem istniejących zasobów służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień. Dokument obejmuje działania profilaktyczne zmierzające do minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, które są skutkiem nadużywania alkoholu. Zadaniem Programu jest przyczynienie się do wzrostu wiedzy mieszkańców w zakresie problemów związanych z używaniem środków psychotropowych oraz udzielenie pomocy osobom i rodzinom, które zmierzają się z problemem narkomanii. Ważnym elementem Programu jest także prowadzenie działań profilaktycznych. Działania podejmowane w ramach niniejszego programu miały za cel zmniejszenie różnorodnych problemów powodowanych przez alkohol w całej społeczności lokalnej, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka. Ze względu na to, że Gmina Białowieża jest małą gminą, na terenie której nie funkcjonuje ośrodek leczenia odwykowego ani poradnia prowadząca terapię odwykową, zadania skupiały się przede wszystkim na profilaktyce uniwersalnej. Kluczową rolę w działaniach podejmowanych w ramach w/w Programu odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Urząd Gminy Białowieża.

Realizatorzy programu współpracowali z następującymi podmiotami:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białowieży,
2. Zespół Interdyscyplinarny w Białowieży,
3. SP ZOZ w Hajnówce: Poradnia Leczenia Uzależnień, Ośrodek Zdrowia w Białowieży,
4. Sąd Rejonowy w Hajnówce i Kuratorzy Sądowi,
5. Sąd Rodzinny i Nieletnich w Bielsku Podlaskim
6. Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce, w tym Posterunek Policji w Białowieży.
7. Placówki oświatowo-wychowawcze funkcjonujące na terenie Gminy Białowieża.
8. Białowieski Ośrodek Kultury (w tym świetlice wiejskie),
9. Biblioteka Publiczna im. Igora Newerlego w Białowieży,

10. Uczniowski Klub Sportowy "Olimpijczyk" w Białowieży,

11. Klub Seniora w Białowieży,

Na poziomie lokalnym pomoc dla osób i rodzin dysfunkcyjnych z powodu nadużywania alkoholu, prowadzona jest w specjalistycznych placówkach, tj. w Poradni Leczenia Uzależnień oraz Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. W szkołach i innych placówkach w ramach systemu oświaty prowadzona jest profilaktyka uniwersalna, wdrażane są także programy wczesnej interwencji dla rodziców. Przy prowadzeniu działań profilaktycznych oraz interwencyjnych, szkoły współpracują z poradnią psychologiczno-pedagogiczną. Policja, Prokuratura oraz Sąd realizują zadania z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych w ramach swoich kompetencji. Instytucje kultury organizacją pozalekcyjne programy dotyczące profilaktyki uzależnień, adresowane głównie do dzieci i młodzieży.

Główne zadania programu:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniami.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, zgodnie z kryteriami określonymi w Narodowym Programie Zdrowia w formie profilaktyki uniwersalnej i selektywnej.
4. Promocja zdrowia w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez edukację zdrowotną.
5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja zadań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024, finansowana była ze środków własnych Gminy pochodzących w 100% z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań publicznych w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 określała uchwała budżetowa. Oznaczało to, że środki pochodzące z opłat, były ściśle powiązane z realizacją gminnego programu i nie mogły być przeznaczone na inne, nie związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii zadania.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) liczy 6 członków. W roku 2024 spotykała się 4 razy. Komisja pozytywnie zaopiniowała 3 wniosków dotyczących zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz zadania w poniższej tabeli:

Liczba osób, z którymi prowadzili rozmowy członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w 2024 r.	
Osoby uzależnione od alkoholu:	1
Członkowie ich rodzin	1
Liczba osób, w stosunku, do których gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu w 2024 r:	0
Liczba osób, wobec których gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych wystąpiła w 2024 r. do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego:	0
Liczba rodzin, którym w 2024 r. udzielono pomocy w ramach grup roboczych, w skład których wchodził członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	1
Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w 2024 r.	
Osoby doznające przemocy w rodzinie:	1

Osoby stosujące przemoc w rodzinie:	1
Świadkowie przemocy w rodzinie:	0
Działania podjęte przez gminną komisję wobec członków rodzin, w których dochodziło do przemocy	
Uruchomienie procedury "Niebieskie Karty"	0
Zawiadomienie prokuratury lub policji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa znęcania się (207 kk)	0
Zawiadomienie prokuratury lub policji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej na szkodę osoby najbliższej	0
Prowadzenie rozmowy interwencyjnej z osobą nadużywającą alkoholu w związku ze stosowaniem przez nią przemocy	1
Motywowanie sprawcy przemocy do udziału w oddziaływaniach edukacyjno-korekcyjnych dla osób stosujących przemoc	1
Prowadzenie rozmowy z osobą doznającą przemocy w celu diagnozy jej sytuacji w rodzinie	1
Motywowanie dorosłych ofiar przemocy do zgłaszania się do miejsc specjalistycznej pomocy	1
Poinformowanie o lokalnej ofercie pomocy dla dzieci krzywdzonych	0
Powiadomienie sądu rodzinnego o sytuacji dziecka	0
Poradnictwo socjalne	1

Rada Gminy Białowieża Uchwałą Nr XLVII/233/18 z dnia 23 lipca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży, zasad usytuowania miejsc sprzedaży a także sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz wprowadzenia odstępstwa od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych na terenie Gminy Białowieża określiła następujące limity zezwoleń sprzedaży napojów alkoholowych:

- a) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy, stoiska) - 45 (po 15 na każdy rodzaj zezwolenia),
- b) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (restauracje, bary, ogródki piwne, itp.) - 90 (po 30 na każdy rodzaj zezwolenia).

W 2024 r. wydano 9 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:

- 3 zezwolenia na sprzedaż alkoholu w placówkach handlowych,
- 3 zezwolenia na sprzedaż alkoholu w placówkach gastronomicznych,
- 3 zezwolenia jednorazowe na sprzedaż alkoholu na imprezach lokalnych.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych ogółem wg stanu na 31.12.2024 r. poza miejscem sprzedaży wyniosła 9, w miejscu sprzedaży wyniosła 14.

1. Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży o zawartości alkoholu wyniosła:
 - a) do 4,5% alkoholu oraz na piwo - 7,
 - b) powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 8,
 - c) powyżej 18% alkoholu - 6.
2. Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wynosiła:
 - a) do 4,5% alkoholu oraz na piwo - 14,
 - b) powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 10,
 - c) powyżej 18% alkoholu - 9.

Wpływy w 2024 r. wyniosły: 170 979,76 zł. Wydatki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii wyniosły: 145 623,58 zł. W ramach profilaktyki przeciwdziałania alkoholizmowi realizatorzy podejmowali działania informacyjne i edukacyjne:

1. Programy z obszaru profilaktyki uniwersalnej skierowane do dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży;
2. Działania nie będące ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi, m.in.:
 - a) festyny i inne imprezy plenerowe,
 - b) imprezy sportowo-rekreacyjne (np.: turnieje siatkarskie),
 - c) konkursy plastyczne, literackie, muzyczne; taneczne, warsztaty ekologiczne itp.,
 - d) pozalekcyjne zajęcia sportowe (turnieje szachowe, turnieje piłki siatkowej, nauka pływania, zawody piłki nożnej),
 - e) zajęcia skierowane do seniorów i społeczności lokalnej,
 - f) wyjazdy profilaktyczne,
 - g) warsztaty, kampanie oraz szkolenia dla osób pracujących z dziećmi i młodzieżą.

Programy rekomendowane	Liczba szkół i placówek systemu oświaty
ARS, czyli jak dbać o miłość?	1 /Technikum Leśne/

Lp.	Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Białowieża na 2024 rok	Wysokość wykorzystanych środków w zł
1.	Urząd Gminy Białowieża	52512,30 zł
2.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	3500 zł

3.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Białowieży	14476,25 zł
4.	Białowieski Ośrodek Kultury	56369,98 zł
5.	Uczniowski Klub Sportowy OLIMPIJCZYK w Białowieży	11382,22 zł
6.	Biblioteka Publiczna im. Igora Newerlego	2405,01 zł
7.	Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce	986,43 zł
8.	Technikum Leśne	3991,39 zł
Razem		145623,58 zł

16. Ochrona zwierząt

„Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Białowieża w 2024 roku” został przyjęty uchwałą nr LIV/324/24 Rady Gminy Białowieża z dnia 3 kwietnia 2024 r. Podstawą Programu są dwie ustawy – ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13.09.1996 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 399), która mówi o zapobieganiu bezdomności zwierząt oraz ustawa o ochronie zwierząt z dnia 21.08.1997 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1580), która obliguje Gminę do zapobiegania bezdomności zwierząt i zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom. Program był konsultowany z Powiatowym Lekarzem Weterynarii. W ramach realizacji „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Białowieża w 2024 roku” gmina podpisała umowę ze schroniskiem dla zwierząt Małe Boże 7A, 26-804 Stromiec, prowadzonym przez przedsiębiorstwo Wielobranżowe Perro Marzena Golańska, ul. Leśna 23, 05-300 Zamienie.

1. Do zadań Wykonawcy należały następujące zadania:

- a) odławianie z obszaru administracyjnego Gminy Białowieża bezdomnych zwierząt;
- b) utrzymanie przyjętych zwierząt w czystości;
- c) zakup karmy dla zwierząt z uwzględnieniem dziennych norm żywieniowych, przygotowanie posiłków, karmienie oraz zapewnienie stałego dostępu do wody,
- d) dostęp do pomieszczeń chroniących przed zimą, upałem i opadami atmosferycznymi oraz humanitarne traktowanie;

- e) opieka nad zwierzętami łącznie z pełną opieką weterynaryjną, w tym realizowanie programu sterylizacji lub kastracji zwierząt;
- f) usypianie ślepych miotów
- g) prowadzenie dokumentacji i znakowanie psów umożliwiające identyfikację zwierzęcia przez cały okres pobytu zwierzęcia w schronisku,
- h) Ustalanie, czy zwierzęta mają właścicieli/poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt i przygotowywanie ich do adopcji;

W 2024 roku z terenu Gminy Białowieża nie odłowiono zwierząt do schroniska.

17. Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej

Zgodnie z art. 8 ust. ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. 2022, poz. 541) w 2024 r. zostało rozpatrzonych 26 wniosków, które następnie po weryfikacji zostały przekształcone na formę dokumentu elektronicznego i przesłane do CEIDG:

- a) wniosek o założenie działalności gospodarczej - 1 wniosek;
- b) wniosek o zmianę danych we wpisie w CEIDG – 10 wniosków;
- c) wniosek o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej – 7 wniosków;
- d) wniosek o wznowienie wykonywania działalności gospodarczej – 6 wniosków;
- e) wniosek o zakończeniu wykonywania działalności gospodarczej – 2 wnioski.

18. Program „Czyste Powietrze” w Gminie Białowieża

Na terenie Gminy Białowieża jest prowadzony Gminny Punkt konsultacyjno-informacyjny Programu „Czyste Powietrze”. To program, którego celem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Narzędziem w osiągnięciu celu jest dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych przez beneficjentów.

Gmina Białowieża może się pochwalić następującą aktywnością w Programie:

- Liczba złożonych wniosków – 86
- Liczba przedsięwzięć zakończonych – 31
- Kwota wypłaconej dotacji – 746 429, 83 zł

19. Fundusz sołecki

FUNDUSZ SOŁECKI W GMINIE BIAŁOWIEŻA

W kwietniu 2009 roku weszła w życie przygotowana przez rząd Ustawa o Funduszu sołeckim. Celem Ustawy było zapewnienie mieszkańcom wsi możliwości samodzielnego i wspólnego decydowania o swoim otoczeniu i jakości życia. Ustawa zakłada, że sołectwa będą mogły pozyskiwać za pośrednictwem funduszu środki na lokalne przedsięwzięcia. Dlatego też, żeby fundusz sołecki okazał się sukcesem, ważne jest, aby jak najwięcej mieszkańców sołectwa brało udział w decydowaniu o projekcie, a później w jego wykonaniu.

Fundusz sołecki są to środki finansowe wydzielone w budżecie gminy dla danego sołectwa na wykonanie zadań, ale tylko takich, które mają się przyczynić do poprawy warunków życia mieszkańców danego sołectwa i są zgodne ze strategią rozwoju gminy oraz mieszczą się w katalogu zadań własnych gminy.

Można je również przeznaczyć na usuwanie skutków klęsk żywiołowych.

Pieniądze z funduszu muszą zostać wydane do końca roku budżetowego (liczy się data wydania pieniędzy). Pieniądze z funduszu sołeckiego, które nie zostaną wydane nie przechodzą na kolejny rok.

Co roku Wójt Gminy Białowieża w terminie **do 31 lipca** roku poprzedzającego rok budżetowy przekazuje sołtysom informacje o wysokości przypadających danemu sołectwu środków, jakie zasilają fundusz sołecki.

W roku 2024 wysokość funduszu sołeckiego w poszczególnych sołectwach przedstawiał się następująco:

Sołectwo	Liczba mieszkańców na 30.06.2023	Fundusz
Stoczek	1027	80 077,90 zł
Zastawa	342	43 402,22 zł
Podolany	153	28 267,50 zł
Teremiski	64	21 140,57 zł
Budy	60	20 820,25 zł
Grudki	151	28 107,34 zł
Czerlonka	68	21 460,88 zł
Razem	1 918	263 536,37 zł

Na Zebraniach Wiejskich zostały podjęte uchwały przyjmujące wnioski o uwzględnienie w projekcie budżetu Gminy Białowieża realizację przedsięwzięć w ramach funduszu sołeckiego. Wnioski złożyły następujące sołectwa: Grudki, Zastawa, Budy, Czerlonka, Stoczek. Podczas weryfikacji wniosków sołectwa Stoczek zawierał wady, nie został podjęty zgodnie z art. 5 ust.2 Ustawy o funduszu sołeckim co stanowiło podstawę do jego odrzucenia.

Wykaz środków do dyspozycji sołectw w 2024 roku

Lp.	Sołectwo	Zadanie	Kwota Plan	Kwota wydatek zrealizowany
1.	Sołectwo Grudki	Zadanie 1. <i>Altana do spotkań:</i> - zakup altany 4mx6m, 2 stoły 2m i 4 ławki 2m - transport i montaż - zakup płyt chodnikowych, krawężników, cementu i żwiru	28 100,00 zł 21 000,00 zł 3 500,00 zł 3 600,00 zł	27 509,05
		WYDATKI RAZEM	28 100,00 zł	27 509,05

2.	Sołectwo Zastawa	Zadanie 1. Wykonanie dokumentacji projektowo technicznej na rozbudowę budynku przy parkingu gminnym ul. Kolejowa, będącego własnością Gminy Białowieża o jedno pomieszczenie dla Sołectwa Zastawa	30 000,00 zł	0,00
		Zadanie 2. Wykonanie dokumentacji projektowo technicznej na oświetlenie uliczne ul. Paczoskiego od ul. Zastawa w kierunku Parku Pałacowego	13 402,22 zł	0,00
		WYDATKI RAZEM	43 402,22 zł	0,00
3.	Sołectwo Czerlonka	Zadanie 1. Huśtawka pojedyncza siedzisko koszykowe	7 390,00 zł	4 430,00
		- zakup huśtawki pojedynczej	6 390,00 zł	
		- montaż huśtawki	1 000,00 zł	
		Zadanie 2. Huśtawka ogrodowa	14 070,88 zł	13 438,45
		- zakup huśtawki ogrodowej	12 000,00 zł	
		- montaż huśtawki	2 070,88 zł	
		WYDATKI RAZEM	21 460,88 zł	17 868,45
4.	Sołectwo Budy	Zadanie 1. Zakup wyposażenia świetlicy w Budach:	8 000,00 zł	6 847,00
		- Stół bilardowy 8FT	5 200,00 zł	
		- Stół do gry w piłkarzyki	1 800,00 zł	
		- Tarcza do gry w darta	1 000,00 zł	
		Zadanie 2. Zakup sprzętu AGD do kuchni w świetlicy w Budach:	10 500,00 zł	10 898,88
		- Kuchenka gazowa	1 700,00 zł	
		- Lodówka	2 200,00 zł	
		- Ekspres do kawy	2 400,00 zł	
		- Telewizor z anteną	4 200,00 zł	
		Zadanie 3. Zakup firanek i zasłon, zakup stolika pod laptop i telewizor, zakup piłki do gry w siatkówkę, zakup paletki do tenisa stołowego	2 320,25 zł	1 517,44
		- firanki, zasłony na okna	1 200,00 zł	
		- stolik pod laptop, stolik pod telewizor	800,00 zł	
		- piłka do gry w siatkówkę	100,00 zł	
		- paletki do tenisa stołowego (ping pong)	220,25 zł	
		WYDATKI RAZEM	20 820,25 zł	19 263,32
OGÓŁEM WYDATKI			113 783,35	64 640,82
POZOSTAŁO			49 142,53	

Wnioskowana kwota o zwrot z budżetu państwa części wydatków gminy w ramach funduszu sołeckiego za rok 2024 wynosi 12 928,16 zł